

مور

(لنڊي ڪيسپي)

Ketabton.com

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ لمريز ڪال

مور

(د لنډو کيسو ټولگه)

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ ال کال

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	مور (لنډې کيسې)
ليکوال:	روشن لال ملهوتره
چاپ زیار:	محبوب الله خان
خپروندی:	د افغانستان ملي تحریک، فرهنگي خانگه
وېبپاڼه:	www.melitahrik.com
کمپوزگر:	شاه محمود شینواری
ډیزاینگر:	ضیاء ساپی
پښتۍ ډیزاین:	فیاض حمید
چاپشمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
چاپکال:	۱۳۹۴ ل کال / ۲۰۱۵ م
د تحریک د خپرونو لړۍ:	(۳۴)

دالی

هغو پښتنو ته چې په گڼ ژبو ټولنو کې ژوند
کوي، خو خپله پښتوي يې نه ده هېره کړې، خبرې
او ليکل پرې کوي.

سریک

مخ

سریک

- ۱- د ملهوتره پر لنډو کيسو خو ټکي ۱
- ۲- د دې کتاب په اړه ۲
- ۳- فحاشه ۵
- ۴- د کافرانو خدای ۱۳
- ۵- پرتوگانېس ۳۱
- ۶- خدایي خدمتگار ۴۳
- ۷- غټې غټې سترگې ۵۱
- ۸- بوډا ۶۱
- ۹- سوالگر ۶۹
- ۱۰- مور ۷۳
- ۱۱- د لیکوال لنډه پېژندنه ۸۰

د تحريك يادښت

د افغانستان ملي تحريك د (۱۳۹۳ ل) كال په پيل كې له خپلو گرانو هېوادوالو سره ژمنه كړې وه چې د دې كال په بهير كې به (شل عنوانونه) بېلا بېل ديني، علمي، ادبي او ټولنيز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې كوي. ملي تحريك دا ژمنه د ياد كابل د كب پر (۲۸) مه نېټه پوره او د يوې پرتمينې غونډې په ترڅ كې يې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې كړل. ملي تحريك په ياده غونډه كې ژمنه وكړه چې د (۱۳۹۴ ل) كال په بهير كې به انشاء الله د خداى (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې كوي. طبيعي خبره ده چې دا اسانه كار نه دى، ډېر زيات زيار او زحمت ته اړتيا لري، خو ملي تحريك ټينگ هوډ كړى چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملى كوي. دا اثر چې ستاسو په لاس كې دى د همدې (سل عنوانونو) ژمنه كړو اثارو له جملې څخه دى، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحريك هيله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې گټه پورته كړي. ملي تحريك له ټولو هغو ليكوالو، ژباړونكو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندويانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهير كې يې يو بل سره مرسته او ملگرتيا كړې او دا فرهنگي بهير يې بريالى كړى، د زړه له كومې مننه كوي او كور وداني ورته وايي.

د هېواد د فرهنگ د ښېرازۍ په هيله

د افغانستان ملي تحريك فرهنگي خانگه

د ملهوتره پر لنډو کيسوڅو ټکي

بناغلی روشن لال ملهوتره ژورناليسټ، ليکوال او ژباړونکی دی. د هند دغه نوميالي ليکوال او ژورناليسټ تراوسه پورې گڼ شمېر پښتو آثار هم ليکلي يارا ژباړلي دي.

ملهوتره د پښتونخوا په سمسوره او بنایسته سيمه سوات کې زېږېدلی او تر دولس کلنۍ پورې هلته اوسېدلی دی. وروسته هند ته تللی او لوړې زده کړې يې کړې دي. په آل انډيا راډيو کې يې د نطق او ژورناليسټ په توگه کار پيل کړی او ډېر کلونه يې د دې راډيو د پښتو څانگې مشري کړې ده. په پښتو ژبه د هغه شپږ اثره تراوسه پورې د چاپ پر گانه سنبال شوي دي او د دی د نېکمرغۍ ځای دی چې د پښتو لنډو کيسو دغه ټولگه يې هم خپرېږي.

((مور)) د بناغلی ملهوتره د اتولنډو کيسو ټولگه ده چې د گران ليکوال محبوب الله خان په همت چاپ ته چمتو شوې ده.

د دې ټولگې کيسې د هند د ټولني او دغه راز د افغاني ټولني د ځينو اړخونو څرگندونه کوي. ځينې پکې د اسې کيسې دي چې په دواړو ټولنو، دواړو کلتوري ساحو پورې اړه پيدا کوي. د دې کيسو يو څو عمومي ځانگړتياوې دا دي:

- نثريې په زړه پورې دى اوسره له دې چې د يوه هندي ليكوال په قلم كېنل شوې دي اوپه راډيو كې د ډېر كار له كبله ژورناليسټك خصوصيات هم خپلوي، خولكه د يو پښتون - افغان په قلم چې ليكل شوې وي.

- د هند د ټولني ځيني په زړه پورې اړخونه د لوستونكو مخې ته ږدي، په ټولنه كې د زغم، د كلتورونو او مذهبونو ترمنځ د تفاهم او نزدېكت پيغامونه لري او په عمومي توگه د يوې انساني عامې عاطفې غوره ښكارندويي كولاى شي.

زما په نظر د روشن لال ملهواترا د دغو پښتو كيسو چاپ د پښتو كيسه ليكنې د چاپي لړۍ لپاره يوه غوره اضافه ده اولوستونكي به وگوري چې د هند يو ليكوال پرهندي او افغاني ژوند د جلا او يا گډو اړخونو په اړه څه ډول موضوعات د سوژو په توگه ټاكي او څنگه يې ليكي.

د ملهواتره ژورناليسټيك كار د آل انډيا راډيو د پښتو خپرونو په بنايست كې دستاينې وړدى اودادى اوس يې د پښتو كيسو له خپرېدنې سره، دغه داستاني هڅه هم په پښتو معاصرو داستاني هڅو كې د يادونې اوستاينې وړيو گام دى.

په مينه

زرين انځور

كابل، ۱۳۹۴ ل. د ليندۍ درېمه

۲۰۱۵ ع د ډسمبر ۲۴

ددې کتاب په اړه

هغه مهال چې زه په آل انډيا راډيو کې وم ، بناعلی روشن لال ملهوتره د پښتو خانگي مشرو . کله کله به مو د پښتو لنډو کيسو په اړه بحثونه کول . د بحث ډېره برخه به دا وه چې په هند کې څه ډول کيسې ليکل کېږي او په افغانستان کې د کيسو ډول څنگه دی ؟ په همدې وخت به مهلو ترا صيب ويل چې ده هم دهندي لنډو کيسو څو ټولگي ژباړلي او په پښتو يې هم يو کتاب لنډې کيسې ليکلي دي . ما له بناغلي ملهوتره نه دغه کيسې واخيستي او شاه محمود شينواری ته چې هغه مهال زموږ همکار و ، ورکړې چې کمپوز يې کړي ، چې وروسته بيا ما د ايډيټ په توگه څو ځله وکتلې او چاپ ته مې چمتو کړې . په دې کې کابو څلور کاله تير شول خو دغه ټولگه همدا سې له چاپه پاتې شوه . په همدې موده کې د بناغلي ملهوتره د ژباړل شويو کيسو څو ټولگي خپرې شوې . يوه مياشت دمخه راته بناغلي پوهنوال اسمعيل يون وويل چې دوی به دغې ټولگې ته د چاپ

زمينه برابره کړي. د بڼاغلې ملهوتره دغه ټولگه (مور) ټولټال
اته کيسې لري او تاسې درنو لوستونکو ته يې د يوه پښتون
هندي کيسه ليکوال دلته و کيسو د نمونې په توگه وړاندې کوم.
په پای کې له بڼاغلې استاد يون او ملي تحريک نه ډېره مننه
چې دغه کتاب ته يې د خپرېدو زمينه برابره کړه. له بڼاغليو شاه
محمود شينواري او ضياء الرحمن ضياء خخه يوه نړۍ مننه چې
ددې کتاب کمپوز او ډيزاين يې وکړ او همدارنگه بڼاغلې
ملهوتره ته دده د نوي کتاب د خپرېدو مبارکي وایم.

په درنښت

محبوب الله خان

فحاشه

شینکی د زرین دور په دنیا کې سترګې پرانیستي وې، په کور کې یې د هېڅ شي کمی نه و. د مور او پلار د مینې نه واخله په هر د نیاوي رحمت هغه سمباله وه. د دريو کلونو له درشل نه لا اوښتې نه وه چې د یوې ناخاپي ناروغتیا په اثر یې مور سترګې پټې کړې. د پلار پر سړیې د خپلې مېرمنې له غم سره سره د شپږو ورو - ورو ماشومانو پټې هم پریوت. یو هم لا د پلار سره د لاس کولو عمر ته نه و رسېدلی. بیا هم د غم په دې توپان کې د شینکی د پلار اوښي د هغې تر ټولو مشره خور چې پنځلس کلنه وه په دغه وینا له ځانه سره خپل کورته بوتله چې ((جینی اوس هوښیاره شوې ده، د مور په غیاب کې چپرې څوک ورته څه ونه وايي، یا خطایي ونه کړي، ستاسو نارینه وو په کورنۍ کې دا درسته ورځ تنها ناسته وي، هسې هم وزگار مازغه د شیطان کور گڼل کېږي، زما سره به لاره شي او هلته به د خپلې ترور په سرپرستی کې اوسي. موږ به هڅه کوو چې ژر تر ژره یې واده وکړو او ستا دا غم لرې کړو.)) د شینکی پلار د خپل اوښي په دغه خبره ډېر خوشاله شوی و او په ډېره خوښۍ یې ورسره خپله مشره لور لېږلې وه. امانت کې خیانت زیات وخت وانه خیست او دولس ورځې هم تېرې نه وې چې خبر راغی چې ((هغه مړه شوه.)) داسې خبرې نه پټېږي، د کپشور د مرگ

گنگوسي د شينکي د پلار غوږونو ته هم را ورسېدې چې د د
ريو ژونديو بنځو مېړه ۲۲ کلن بوډا اوبني يې زړه ټينگ نه کړای
شو او يوه شپه يې په کپشور باندې چاپه وکړه. کپشور ډېر
مزاحمت او مقابله کړې وه مگر په پای کې د پت د تالا کېدو نه
وروسته ووژل شوه. د هر څه شاهده د شينکي ترورد مېړه د
عزت و ابرو او د خپل ژوند د پاره لکه د گونگي پخپله خوله
غټه تيره کېښوده ، لاکين راز ، راز پاتې نه شو. د شينکي پلار
دغه غم لېونی غوندي کړو ، چرس او بياد هيروينو په څېر
هرنشه يې خيز هغه د غم غلطولو وسيله وگڼله. له کاره ووت او
کتبې ونيولو. د شينکي ورور چې دولس کلن و د شاوخوا يو
دوکاندار په هټۍ کې نوکري شروع کړه. دولس کلن هلک به په
مياشت کې چې څه لږ ډېر گټل نو د هغو لويه برخه به يې د پلار
د پاره په هيروينو ولگېده. پاتې پيسې به د مياشتې د اوږو
لپاره هم کافي نه وې خود چم گاوند د ځينو بنو گاونديانو په
مرسته او همدردۍ وخت تېرېدو. يوه ورځ د شينکي ورور
فريدون له پلار سره په جنگ و ((دادا تا هم صحت خراب کړو
او هم دې ټوله کورنۍ تباه کړه نو ولي دا نامراده نشه نه
پرېږدې؟. په دې کې تا څه ليدلي چې بې له دې يوه ورځ هم نه
شي پاتې کېدلی. يا خو بهانې کوي. دې درې وړو وړو
ماشومانو ته گوره، ماته گوره، که سر پټه وو نو پښې مو
برېنډېږي. د دوه وخته ډوډۍ د پاره هم دنورو خيرات ته ناست

يو. ايا له مور نه هم تاته دا نشه گرانه بنکاري؟ ستا دې په لوی خدای قسم وي که دې ورته لاس واچولو.) له دې نه وروسته فریدون د کار لپاره وتی و. پلاريي د ماشومانو د بد وضعیت په خاطر په نس ډېر قابو راوست لیکن د هیروینو د نشې شدت دومره وځورولو چې په پای کې یې خپله مری خپه (زندۍ) کړه او مړ شو. فریدون د پلار په مرگ ډېر زیات خپه او د لگير و. هغه د دې لپاره هم خپل ځان گرم گڼلو. د خپگان او مایوسی په دغه حال کې هغه ددې ازمېښت دپاره چې دا نشه رښتیا دومره زوروره ده او که پلاريي د کورني جنجال څخه د تل لپاره د خلاصون په خاطر ځان ووژلو. د هغو گولویو نه چې د خپل پلار د پاره یې راوړې وې یوه راپورته کړه او د تیلی بلولو سره یې رابښکله. فریدون هم نشې کوم بل جهان ته ورسولو، د هغه په نازک بدن باندې نشې پوره اغېز وکړو او ځان یې داسې حس کړو لکه مارغه چې الوزی. له دې نه وروسته فریدون هم یوه گولی د ورځې راوړل شروع کړل. هغه هم اموخته شو. شینکی چې اوس لس - یولس کالو ته رسېدلې وه، د چم گاونډ په کورونو کې یې څه لږ ډېر کار کول شروع کړل. دغه کار به ډېر معمولي و مگر شینکی چې ډېره خود داره وه داسې احساس کاوه چې گاونډیان ورته خیرات نه بلکې د کار په بدل کې پیسې ورکوي خوا که لږې یا زیاتې وي. فریدون هم د پلار په پل باندې پل ایښی و، اوس هغه هم له کاره ووت. نشه کې به ډوب

پروت و او چې کله به يې لږ چورت ښه شو او بدن به يې دردونه نه کول نو د کار لپاره به لاړلو. ورو ورو دغه سلسله هم قطع شوه، په ژمي کې چې يوه ورځ سخت باران روان و او هغه د هيروينو راوړلو جرات نه شو کولی نو خپلې کشرې خور شينکې ته يې وويل ((شينکې! ته له ما سره ډېره مينه کوي کنه؟ گوره زما طبيعت ښه نه دی. نو لاړه شه د نواب کبابي دوکان ته. هغه ته به ووايي چې زما د ورور فریدون په وجود کې سخت درد دی. يو دوه پونۍ راکړه خو گوره دا به چاته ښايي نه ، سمه به کورته راشي زما دردونه ډېر دي، هه دا واخله پيسې.)) فرمانبرداره شينکې د پلار په شان ورور امر ښکته نه شو غورځولی بس دومره يې وويل: ((وروره! زه دوا د قصاب له دوکانه راوړم، د ډاکتر مجيد شفاخانې ته ولې لاړه نه شم؟)) خو فریدون ورته وويل: ((ما درته څه وويل هغسې وکړه. په ما د ډاکتر علاج اثر نه کوي. څه ژر لاړه شه!)) شينکې هم په هغه پښو د نواب کبابي دوکان ته ورغله او دوه پونۍ يې ترې نه واخيستي او بېرته روانه شوه. لاڅو قدمه هم نه وه تللې چې هلته د يو دوکان د خپرگۍ لاندې له بارانه پټ ولاړ يو پوليس چې شينکې يې د کبابي له دوکان نه د پونيود اخيستولو په وخت کې ليدلې وه، راوبلله او ورته يې وويل:

- ستا لاس کې څه دي؟

- هېڅ

- وښايه دا لاسونه دي.

- دا خو دارو دي زما د دادا لپاره.

- دارو؟

او بيا پوليس شينکي له ځان سره څارنوالۍ ته بوتله. بې له زياتو پوښتنو فقط د وهلو او ټکولو د ډار په واسطه د څارنوالۍ څو ظالمو څارندويانو له شينکي سره درسته شپه لوبې وکړې او درې څلور شپې وروسته يې د مخدره موادو د ساتلو او خرڅولو په جرم د اته کالو په بند محکومه کړه. په زندان کې د شينکي ژوند په ډېرو مشکلاتو تېرېدو. يوه يوه ورځ ورته د کال نه هم اوږده ښکارېده، د بندي خانې د ظالمانو، قاتلانو، ډارو مارو او ترهگرو په سترگو کې داله هغوی نه هم زياته گنهگاره وه. د بند په پنځمه مياشت د هغې گېډه راوتې او هر مجرم به د هغې په ليدلو بل ته اشارې کولې او سرخوځول شروع کړل. دا هر څه له شينکي نه پټ نه وو. ورځې تېرېدې او په اخر کې شينکي بې له واده د يو هلک مور شوه. د شينکي د اولاد په زېږېدو نه چا ډمامه ووهله او نه چا ډول (سورنې) و غږول. ځينې تورنې ښځې چې د هغې له حاله خبرې وې په زړه زړه کې وژرېدې. په دوه کلنۍ کې هغې په محبس کې خپل ماشوم ته زده کړه شروع کړه. بل پلو د شينکي ورور

فریدون د هغې د ورکېدو وروسته داسې بدل شو چې بیایې د نشې نوم هم وانه خيست، هغه د خپلې خور د حشر د پاره خپل ځان گرم گڼلو. د ډېرې خواری او زیار وروسته د پولیسو مفتش گرځېدلی و. خو ځله بندي خانې ته هم تللی و خو هغه هېڅکله هم له خپلې خور سره مخامخ شوی نه و او که سره مخامخ شوي هم وای کېدای شو خپله خور یې نه وای پېژندلې. د لومړۍ شپې د ناکردو او د ظلم خاطر و شینکې د ټانټې نه هم زیاته وچه کړې او رنگ یې تک تور شوی و. د هغې سترگې ټاغې راوتې وې چې سړی به ترې و برېدلو. د شینکې په اړه د کور کلي د ټولو خلکو گمان دا و چې بنایې د کومو ډزو په منځ کې راگیره شوي او وژل شوي وي. د اتو کالو له بند نه وروسته چې شینکې یو سهار د بندي خانې د لویې دروازې نه خپه را ووتله نو او ه کلن زوی هم ورسره و. هغه نه پوهېده چې کومې خواته لاړه شي. په سوچونو کې ډوبه وه د بنار پر سر کونوها خوا دې خوا وگرځېده. د زوی د پاره یې دا هرڅه بېخي نوي وو. هرڅه ته به یې په ډېر تعجب او حسرت کتل، لمر ژېړ شو خو د سرد سیوري په غم کې ډوبې شینکې د خپل ځان نه بلکې د خپل زوی لپاره هم څو څو کرته فکر وکړو. هغه لږه ډېره زده کړه کړې وه خو د موجوده قوانینو په اساس یې نوکري نه شوه کولی، ځکه چې دا هغه حالت و چې د بنسټو په نوکري بندیز و. که کورته بېرته وگرځي وروڼه او خويندې به یې زوی قبول نه کړي. هېڅوک هم

يوې تنها ځوانې بسځې ته په خپل کور کې ځای نه شي ورکولی. خیر خیرات موندل اوس اسانه نه و، خلک پخپله تش خانک ته ناست وو. که ځان ووژني زوی به یې څه کوي، که هغه هم له ځانه سره ووژني نو د هغه معصوم څه گناه ده. هغه په ټولو بېلابېلو لارو چارو د غور او فکر ترمنځ په چوک کې ولاړه وه چې سترگې یې په مخامخ ولاړ یو زلمي پریوتې چې له ډېره وخته یې دې ته کتل. شینکې پرېکړه وکړه چې د زوی د ژوند د پاره به د جسم فروشی (فحاشی) دنده خپله کړي او هم په هغه وخت یې مخامخ زلمي ته اشاره وکړه. زلمي راغی او د شینکې ترڅنگ ودرېدو، د شینکې زوی دغه نوي خپلوان ته په ډېرو عاجزو سترگو وکتل. زلمي خبرې پیل کړې:

- زه له ډېره وخته لکه د سیوري درپسې روان وم.

- جی؟

- ما چې یو ځل ستا سترگې ولیدلې. بیا مې ځان قابو نه کړای شو.

- جی؟

- زه ستاسو څه خدمت کولی شم؟.

شینکې لکه د خوبه چې راوینسه شوې وي. سرله یې ټکان ورکړو. هغې د سرپرونی پورته کړو سترگو کې یې نه لاچاري

وه او نه بې وسي. سترگې يې لکه سکروټه تکې سرې وې. د لږ وخت له چوپتیا نه وروسته يې له جیب نه یو لوټ راویستلو او زلمي ته يې وروړاندې کړو. ((وروره! ما ته د مخامخ دوکان نه زهر راوړه)) دهغې فیصله بدله شوې وه. زلمي هک پک د شینکۍ د لاس لوټ ته کتل چې په دې کې د پولیسو یو گډی هلته ودرېدو. دوه درې څارندویان ورڅخه ژر ژر راښکته شول. دوه څارندویان راغلل او شینکۍ يې له مټه ونيوله. لږې ولاړ درېم څارندوی شاید دهغې مشر و. په ماښامي تیاره کې له ونې او څپرې نه د فریدون په څېر ښکاریدو. شینکۍ د فحاشۍ په تهمت ونيول شوه. دهغې زوی ډیرې چیغې ووهلې. هغه د پولیسونه دخپلې مورد راخلاصولو په خاطر پوره وس وکړو خو ځای يې ونه نیو. شینکۍ هم د مات وزرې مرغۍ په څېر بیا بیا په خپل زوی پسې د ځان رسولو غوټې ووهلې مگر هغه د څاروندیانو له خوا په موټر کې لکه پنډوکی ورټپل وهلی شوه. موټر پوره رفتار نیولی لاړ. د شینکۍ زوی هم هلته په ځمکه پروت لټې ټکولې او ترهغې پورې يې په موټر پسې کتل چې په دورو کې ښکارېدو.

د کافرانو خدای

هوسی د مهاجرو د کمپ په یوه خیمه کې د پوې تتي ډیوی لاندې ناسته وه او وچه کړسه ډوډی یې د اوبو په زور له ستونې تېروله. بیا بیا به یې د کابل خپل کور مخې ته ودرېد چې دا وخت به ډاکتر حسین له روغتون څخه بېرته راگرځېدو، شپاړلس کلنې لور به یې ورپرانېست، مخ لاس به یې ووینځل، تلوېزیون به ولگول شو، دوی به د ډوډی خورلوته لویې کوتی ته ورغلل، خدمتگاري به د ډوډی پر مېز هرڅه تیار ایښي وو. دوی به کېښناستل، هم هغه انگلیسي طرز درې څلور ډوله (کورس) ډوډی به وه. لومړی به بنسوروا راغله، بیا د میوو او سبزو سلات او ورپسې به د تناره وړیت چرگ یا غوښه وه، البته د میوو جوس لازمي و، ځکه زمانه بدله شوې وه او اوس د پیالو کړنگ کړونگ ..... هرڅه منعه وو. په تلوېزیون د خبرونو، وعضونو، تلاوتونو نه پرته بل هېڅ نه اورېدل کېدل د شپې د ډوډی په وخت به پر عمومي توگه خبرونه وو چې دوی به هم اورېدل او په خوند خوند به یې د خبرو اترو او خندا او خوشالی

په منځ کې ډوډۍ خوړله. د هوسۍ مخې ته به چې هر وخت کمپ کې په تالي کې دوه درې وچې ډوډۍ، یو نیم په نوم اینګلی یا داسې پیتي چې لامبوزن ورکې که لامبو هم ووهي مګر خبر به نه شي، چې کومه دانه لري او که نه؟ دا به ورته په ځیر شوه نو د خپل کور خوږه منظره به ورته په یاد شوه، خو خو ځلي یې په خپلو مغزو زور واچلو چې دغه بدبختانه زړې منظرې یې له ذهن نه پاکې شي او د اوسني حالاتو سره په امن او سپدو ته یې پرېږدي لېکن په دې هکله د هغې ټولې هڅې ناکامې شوې وې. ډاکتر حسین برتانيا کې د طب زده کړې سرته رسولې وې او هم هلته یې د هوسۍ سره چې د طب په پوهنځي کې نوې نوې داخله شوې وه پېژندګلو وشوه. خوا که موږ په خپل کور کې د خپل ورور او خور سره ترڅو ورځو کومه خبره ونه کړو او ددې کمبست مو چپرې هم ذهن ته رانه شي مګر څه وخت چې موږ د خپل وطن نه لرې لاړ شو، د خپل خپلوانو، دوستانو او عزیزانو څخه لرې ډېر لرې د پرديو په بیرو ورګډ شو نو خپل ځان راته ډېر لاچاره، ډېر بې څوکه او ډېر تنها رابنکاره شي. په داسې وخت که د خپل وطن یو انځور هم ووینو نو تر ساعتو ورته په ځیر ګورو. که د خپل هیواد پمن سپی هم ووینو نو زړه ته یې نږدې کوو. له خپل وطن سره د مینې احساس هم په دغه وخت کېږي. وطنوال خود لرې خبره ده که چیرې د شاوخوا هیواد

ځينې وگړي هم په سترگو راشي لمن يې کلکه نيسو ، همغه زمونږ غمخور ، زمونږ ورور ، زمونږ همدرد او زمونږ خواخوږې شي. که څه هم هوسۍ کندهارۍ وه او حسين د کابل و مگرد دواړو نيرېدې کېدل طبعي وو. دوه ورځو کې دواړه يو بل ته دومره نيرېدې شول لکه چې د کوچنيوالي نه يو بل سره پيژني. حسين کابل ته د بيرته ورگرځيدو څخه مخکې دواړو د خپلو خپلو کورنيو په رضا د دوستانو او ملگرو په يوه محفل کې نکاح و تړله. درې کاله وروسته چې هوسۍ هم بيرته هيواد ته راستنه شوه نو کابل کې مېشت شول، دواړو په يوه روغتون کې کار کولو ليکن د سياسي حالاتو د بدلیدو څخه وروسته هوسۍ لکه د نورو بنځو له کار څخه منع شوه. هغه په کور کينناستله يو نيم کتاب به يې لوستلو ليکن ډاکټري چې د هرې ورځې ازمينستونه او تجربې غواړي، د هغې له لاسه ووتل. هوسۍ ډوډۍ خوړله او که نه هيڅ پوهه نه شوه ليکن چې تالي ته يې کتل هغه به تش و.

داسې ورځو او شپو کې چې اوږه لامده شي اکثر د انسان د مخې نه يا پيشو ډوډۍ و تنستوي يا په تالي کې غورگۍ نه چرمخکۍ راولويږي، البته د هوسۍ تالی تش و. پاڅپده لاسونه يې ومينځل او د خپل لمن سره يې وچ کړل. اوس هغه وختونه نه وو چې دوی به د لاسپاک سره لاسونه وچول او بيا به

پرې کریم مگلو. د هوسی ټول ټال، مال ملکیت په یوه بکسه کې بند و. خو جوړې کالي، یوه جوړه پیزار، یو پاسپورټ، د شمال کې غوټه یو څو روپی او یو څو نیم سوي کاغذونه..... هغې خپله بکسه خلاصه کړه د هر څه نه اول یې همغه کاغذونه راوويستل، ورته یې په ځیر ځیروکتل، سترگې یې ډکې شوې تر مې او بڼکې یې په سوي څپره بڼکته راوبهیدې د کاغذ د پاسه هغې سمدستي د هغه کاغذ د پاسه خپل لستونې کینود او اوبڼکه وچه شوه. د وخت تیریدو سره د بنیاد م هره اوبڼکه همدغسې وچیري لیکن ځینې پهرهونه د تل لپاره شنه وي، هغه نه په وینسه مور ارام ته پریردي او نه په خوب کې. د هوسی نیم سوي کاغذونه هم هغه پهرهونه وو چې تر مرگه د هغې له ذهن څخه وتوکی نه وو. بیا یې په هغه مجله کې سمبال کینودل له کومې چې راويستلي وو. هوسی د کمپ د زرگونو بڼځو، نارینه وو، سپین رپرو، تورو سرو او زلموتو ځینې وه چې د افغانستان شرایطو خپلې خاورې خپل کور، خپل کلي او وطن هر څه پرېښودو ته مجبوره کړي وو. ټول به درسته ورځ ځای په ځای ډلې ډلې ناست وو لیکن هیچا به د بل سره خبره نه کوله، د ټولو په څېرو کې یوه عجیبه مایوسي بڼکاریده د ټولو ایکی یوه کیسه او ایکی یو داستان وو. په هر کور کې مرگ ژوبلې شوې وې، مرگ ژوبلې هم د زړو نه بلکې د شنو لښتو

داسې داسې ځوانان وو چې د ځوانيمرگ بسکنځا يې له خلکو هېره کړې وه. هريو د خپل خپل کور د ملا تير و. د هريو ه کيسه بس د هغه مخ ته په کتو معلوميدله. لکه تيرې به يو بل ته مخامخ ناست وو چې له دوی ځنې يوه هم هوسۍ وه. د وخت بادارانو د هغې لور هم ورسره نه وه پريښې، د نورو مهاجرو په نسبت هوسۍ فقط دغه توپير درلوده چې هغې تل د ځينې څيرې تکل کاوه. د يوې داسې څيرې چې د هغې د مير په وينو د لرلي نيم سويو کاغذونو عبارت ولوستل شي، ليکن تردې وخته هيڅوک ورته داسې برابر نشو. عبارت ځينې فارسي يا عربي نه وو، بلکې کوم بل ډول و. هغې يو سوړ اسويلی وکړو او مخامخ د تمبوانو نه گړد چاپېره په لوبو بوخت ماشومانو يې سترگې ونبستې، څومره ښه عمروي د کوچنيتوب، نه غم نه فکر بس خوراک څښاک مستي، لوبې او خندا او خوشالي. ليکن افسوس افغانستان کې له ډېرو وخته ځينې ماشوم نه زيږيده، بس پلرونه زيږيدل چې د سترگو پرانستلو نه مخکې يې په تندوباندي لورې ژورې او په سترگو کې د نه ختميدونکي تشيال ننداره کيدله. د هوسۍ هغه وخت راياد شو چې د روغتون د هغې د اطاق نه بهر په تختې (لوحه) ثبت وو (مېرمن هوسۍ شاهنواز حسين سيلمان خيل ... ايم بي بي ايس لندن) د اطاق نه بهر په بينچ د ناستو مريضانو صحنه هم

د هغې مخې ته وگرځېده چې څه وخت به دا د جراحي د خونې
څخه په بېره د مريضانو د معاينې لپاره خپل اطاق ته ورننوتله
نو د بهر خلکو ناست گنگوسې به يې واوريډې چې (گوره
ډاکټره صاحبه داده راغله) (بنه! دا ډاکټره ده ډيره وږه ده)
(ياره خو خداى يې په لاس کې ډيره شفا اچولې ده) او داسې
نور. د هغې ذهن ته د نيمې شپې د دوه بجونه پس هغه عکس هم
روښانه شو چې يو ټوپکوال د اوږې سره دوه ټوپکونه زورپند
کړي وو چې بيا وروسته معلومه شوه د جهاد ننگيالي دې
راوستى و. دوى په ډيره ويړه هغه وخت ورپرانستى و، کله
چې ورته بنه باور ورکړاى شوى و، چې هغوى ځيني شوقماران
، دارماريا وژونکي نه دي، د دين سپيڅلي جنگيالي دي چې
يو په پتون په گولۍ لگيدلى دى. د هغې ميره ډاکټر حسين او
دې دواړو په شريکه د ژوبل د پتون څخه مردکى ويستلو، چې
په دغه وخت هغه دومره روږې (چغې) وهلې وې که عادي
حالات وى نو د ټول چم خلک به راغونډ شوي وای. له درد څخه
د ټپي د خيال بل پلو ته د گرځولو په خاطر ډاکټر حسين د هغه
څخه پوښتلي وو چې دا څنگه ټپي شوى؟ هغه ورته په ځواب
کې کله د يو او کله ورته د بل حزب لپاره د جنگيدو او دغسې د
ټپي کيدو کيسې کړې وې. د مردکي د ويستل کيدو نه وروسته
د هغه په څېره د بخو خولو غټ غټ څاڅکي رابښکاره وواو هغه

د گوت او بود پاره لپه نیولو اشاره کړې وه. ډاکټر حسین لاسونه ووینځل د هوسۍ لاسونه لا ککړ وو. لیکن خپلې لور ته بې چې هیڅ کله هم د کوم نارینه مخې ته نه وه ورغلې د او بو راوړلو د پاره غږ کړی و. نانځکه چې له نانځکې هم بنایسته وه اوبه ورته راوړې وې او چې ژوبل جنگیالی ته د ورکولو نه وروسته بیرته وتله نو هوسۍ ته د ولاړ بل عسکر هغه گنگوسه هم وریاده شوه چې ویلي وو (خیز خو ډیر بڼه دی... څه خیال لرې ؟) او بل جنگیالی په نه سر خوځولی و.

هوسۍ بلاخره خپل هدف ته ورنلډه شوه او یوه ورځ د پاکستانی کمپ څخه په څه ناڅه چل ووتله او هند ته ورداخله شوه، هغه باوري وه چې د هغې نیم سوي کاغذونه فقط هند کې لوستل کیدلی شي ځکه چې د سانسکریت پوهه ادیبان هند کې په اسانه پیدا کیدلی شي، بې له کوم خطرې. هوسۍ ناپوهه یا بې سواده بڼه نه وه. د دغه راز کاغذ په ارزښت او حساسیت بڼه پوهیدله، هغې هر چاته دا نشو بنودلی او بیا په هند کې چې د مذهبي لیونو شمار ورکې بڼه پریمانه دی او په معمولي پېښه هم دا راز شیان په بارو تو د بخرکي کار کولی شي د ډیر احتیاط اړتیا وه. هوسۍ نیغه ډیلی ته را ورسیده، ډیلی د انسانانو میرتون دی، نه د شپې سرکونه تشیرې او نه د ورځې لیکن هوسۍ ته دا بیخي یوه سحرا غونډې بنکاریدله، د ځینو

محلې خلکو څخه يې د سانسکریت د کوم پوه او عالم په اړه پوښتنه وکړه لیکن هیچا ورته کوم ښه سپری پیدا نه کړای شو. یوه ورځ سحر چې په لاره تیریده نو د یو معبد نه بهر همهغسې عبارت یې ولید، سمدستي د مندر وره ته ورنیږدې شوه لیکن له دې ډاره چیرې بې دینه نشي او مسلماني یې له لاسه لاره نه شي، مندر ته داخله نه شوه، دننه ځینې دینې مناجات لوستل کیدل. هوسی یوې ښځې ته چې لږه لږه په انگلیسي پوهیدله د مندر د پیر سره د لیدو غوښتنه وکړه. پیر چې په مراسمو بوخت و تر ډیره وخته بهر را ونه وتو لیکن هوسی د دې کار لپاره درست عمر انتظار کولی شو، پوره یو ساعت وروسته پیر رانښکاره شو، هوسی چې د بهر د سرک پر غاړه ناسته وه جیگه شوه، دهغه هر کلی یې وکړ او ځینې گونښه ځای کې د خپل کاغذ د لوست خواست یې ورته وکړو. د هوسی غمجنې څیرې ورکو سترگو کاواکو خبرو پیر مجبوره کړو چې یو څنگ ته ورسره لاړ شي لیکن هوسی هغه له خپله ځانه سره د هوټل خپلې خونې ته بوتلو. په ډیره ویره ویره خپله مجله له بکس څخه را وویستله او ویې ویل (پنډت جی! زه لکه ستا لوریم. ددې کاغذ لوست زما د پاره زما د ژوند نه گران دي، زما ټول ژوند په دې تکیه لري، که په دې کې زما کومه خطا وي نو زه د یوې لور په حیث اول تاسي نه بخښنه غواړم) او بیا نیم سوی کاغذ د

پنڊت جي (پير) په لاس کې کينډو، پنڊت د کاغذ لاسته په ورتللو پوښتنه وکړه (دا خو سوی دی؟ دا د څه سره ککړ...؟)

- هوسی: زما د میره وینه.....

- پنډت جي: رام رام رام رام....

او پنډت جي هغه کاغذ سمدستی ښکته وغورځولو لکه چې هغه کاغذ نه وي بلکې مار چيچلی وي. هوسی ته یې په ډیر قهر وکتل ځکه په وینو لږلي کاغذ د پنډت جي مذهب او عقیده خرابه کړې وه، لیکن د هوسی د عاجزی په لیدو وینښ شو او له ورايه یې کاغذ ته په کتلو فیصله وکړه.

- پنډت جي: دا سانسکریت نه دی دا زه نشم لوستلی.

او ددې سره د هوسی د امیدونو ماني ښکته را ولویده اوس به نو چاته مراجعه کوم. هغه په کت کینډناستله او پیر د خدای په امانی سره له کوتې ووت. هوسی د سوچونو او فکرونو په زانگو ښکته پورته کېدله مگر اوس یې چاره هم نه وه. هوسی ماتې قبلولو ته هم تیاره نه وه، په افغانستان کې زیاتره لرغوني اثار د بودايي دور دي، هغې تصمیم ونيولو چې یو بودايي مرکز ته به ورشي او هلته به د بودايي مذهب راهب (پیشوا) کومک ترلاسه کړي او په بله ورځ هغې یو بودايي مرکز ته ځان رسولی

و. زيرو جامو کي نغبستي راهب ته ناسته وه او هغه ورته ويل چې: بچوريه ! دانه بودايي ژبه ده ، نه تايي او نه تبتتي. داراته بنسکاري چې گورمکي ده. گورمکي د سيکهانو د مذهبي کتابونو ژبه ده. بودايي راهب د هوسۍ په زړه کي د اميد او هيلو يوه وړانگه روښانه کړه ، هغې ته سمدستي ورياد شول چې د دوي د کورنه لږ لري د سيکهانو يو درامسال هم و ، دا به حتمي گورمکي ژبه وي. د اميد په دغه خادر پټه هوسۍ د خپل هوټل په لور روانه شوه ، د خپلې خاورې کلي ، د خپلې لور ، د خپلو خلکو د کور او شاوخوا منظرو د هغې زړه په لومړي ځل و درد ولو. هغې سوچ وکړو (دا ولې ؟) ((دا څوک دي؟ ولې يې زموږ سره داسې دنمني وکړه ؟ ايا موږ پخپله ددې گرم يو ؟ ترڅو .... ؟ تر کومې ...؟ موږ خو ټول تباه شو ، له مرگه وروسته خو د مرضونو چينجی هم دو جو د نه وتبستي ، اوس زموږ سره څه پاتې دي؟ دا هډوکي هم راته خوري. ؟)) د دغه کشمش سره هوسۍ څه وخت هوټل ته ورسیده ، څه وخت يې ډوډۍ وخورله او کله يې سترگې بندې شوې ، هيڅ پوهه نه شوه ، ليکن په بله ورځ چې تر دولس بجو ويښه نه شوه نو د هوټل نوکرو روډ بولو او دا يې ويښه کړه. نن هغه باوري وه چې د هغې د نيم سويو کاغذونو عبارت به ولوستل شي. ژر ژر تياره شوه ، مجله يې بيا تر څنډې ونيوله او وتونکې وه چې هوټل واله چای يا

سهارنی ناشته راوړله. هوسی د هندي فلمونو نه څه ناڅه هندي هم زده کړې وه. د هوټل واله هلک څخه یې ورو غوندي پوښتنه وکړه:

- هوسی: بهیا، دلته د سیکهانو ټیمپل شته؟

- هوټلواله: گوردواره میم صاحب؟

- هوسی: بلې بلې گوردواره.

- هوټلواله: لویه که وره؟

- هوسی: نه ښه غوندي چې یو ښه پریست (ملا) هم ولري.

- هوټلواله: ملا نه بهن جی! د گوردواری پیر ته پایجی وایي.

- پایجی خو هره گوردواره کې وي.

- هوسی: ټول په گورمکي پوهیږي؟ که هسې یې یاده وي.

- هوټلواله: دا خوراته نه ده معلومه، لیکن دلته خو په څنگ

کې یوه ښه غټه گوردواره ده، ماتاسوندری، هلته خو ډیره بیره نه وي لیکن گوردواره ډیره لویه ده او تاریخی هم راته ښکاري.

هوسی د همدغه شان ځای په تکل کې وه، هغلته به هرو مرو یو پایجی پیدا کیږي. په دغه هیله هغې یوه اتوریکشه و نیوله

او ورته د ماتا سوندرې گوردواري ته د تگ په اړه وويل. لس دقيقو كې ريكشه د گوردواري مخې ته ورسیده. هوسۍ د ريكشوان په لاس كې د پنځوس روپو لوټ كينښود او بې له سوچ او فكر سمه گوردواري ته داخله شوه د هغې نه هير شوي وو چې دا كوم ځای ته روانه ده ايا د غلته به د هغې دين او مذهب په ځای پاتې شي او كه نه؟ ليكن چې زينو ته ورختله هغلته يې يو سپين ږيري سيكهه چې سپينې جامې يې اغوستې او يوسپين پتكي يې ترلې و. دې وليد او ترې يې پوښتنه وكړه:

- بهايي جي، ... دلته پايجي چيرته پيدا كيږي؟

- بهايي جي: ولې څه خبره ده؟

- هوسۍ: زما يو ډير ضروري كار دی.

بهايي جي: لورې! همزه پايجي يم وايه څه خبره ده؟

هوسۍ ورته لږ لږې د وړاندې ونې په لورد تگ غوښتنه وكړه او هلته يې د مجلې څخه سوې پاڼه را وويستله او د هغه په لاس يې كينښودله. پايجي تگ سور شو لكه اوږد پاڼې په اخيستلو يې (واحدگورو... واحدگورو... واحدگورو...) وويل كاغذ يې ښكل كړو او لاس يې سمدستي د اوږې سره ځورندې چرې ته ورغی.

- پایجی: چا کړې ده دا نارواه؟

د هوسی د خولې د ویرې او ډاره فقط ناخاپه ووتل ((مانه ده
کړې...))

په سلگو شوه ... چې ښه یې وژړل او غریب یې مات شو نو ولاړ
پایجی یې په سرلاس کینسود او ورته یې وویل: ها بچیه دا د
چا کار دی؟.

هوسی خوله پرانستله لیکن لکه چې ژبه یې چا نیولې وي له
خولې یې هیڅ ونه وتل. پایجی د هغې په اوره لکه د یو مهربانه
پلارلاس کینسود، مخامخ خونې ته یې بوتله او به یې ورته را
وړلې، لږه د لاسه یې ورته وکړله او بیا یې ترې پوښتنه وکړله:
بچیه دا د کوم ځای پښه ده؟ د هوسی په وړاندې د خپل هیواد
منظره رڼا شوه هر خوا خا وځ وځ، خوف او ډار ژړا او انگولا،
وژنې، قتل او غارت. هغې ته ورځینې نوي نوي اعلانونه، نوي
نوي جزاگانې، نوي نوي امرونه، کله د ښونځیو او کله د
مدرسو بندیدل، کله په راډیو او تلویزیون بندیزونه، کله د
رېبرې او کله د ستر او د ښځو په زده کړو د بندیز اعلانونه هر څه
وریاد شول. د هغې مخې ته هغه منظره هم ورته ودریده، چې د
کابل ښار نه اتیا کیلو متره لرې د یو بم په چاودنه کې دیارلس
طالبان شهیدان شوي او گڼ نور ټپیان شوي وو. هغې ته ورپه

یاد شول چې څه وخت د هغې مېړه په سره غرمه کې پاڅول شوی او روغتون ته بوتلل شوی و، چې د تپیانو درملنه وکړي. هغې ته ښه ورپه یاد شول چې په دریمه ورځ مازدیگر په بیرته راگرځېدو د هغې مېړه ډاکتر حسین ویلي وو چې ټول ټال اتلس نفره وو، ځینې لږ ژوبل وو خو پنځه نفره په مخ بد بد سوي وو. د یو د ژوندي پاتې کېدو امکان هم نه و لیکن پاتې څلور که خدای کول نو بچ به شي. مخونه یې بیخي سوي دي، درې نیم یا څلور کاله وروسته به د پلاستيک د عملیاتو سره بیخي ښه شي. هوسی ته بیا هغه وخت هم ورپه یاد شو چې دوی ټول د شپې د ډوډی لپاره ناست و، په تلویزیون خبرونه راتلونکي وو، دوی ډوډی شروع کړې او دوه درې مړې یې هم لانه وې کړې چې خبرونه شروع شول، مړې د دوی په لاسونو کې وه. د بامیانو د بودا مجسمه والوزول شوه. دوهمه مجسمه هم ونړول شوه. د موزیم مجسمې، بوتان، کتابونه، اثار، لوخي، لرگي، هر څه چې د تاریخ سره یې کومه نږدې یا لرې اړیکه درلوده مات، خیري او وسوزول شول. ښار کې چار چاپېره د دین او مذهب په نوم د کفر او جهالت د خاتمی په نوم یو توفان روان و، د الله اکبر نارې او انگازې وې، خبرونه لاروان و چې په دې کې چاور وډبولو، ډاکتر حسین مړې په لاس له گریوانه ونيول شو په زور یو ګاډي کې ورگوزار کړی شو او له ځانه سره بوتللی شو.

هوسی او د هغې لور ډیرې ژړاوې او انگولاوې وکړلې لیکن هیچا وانه وریدې، بله ورځ یو اطاق کې فیصله صادره شوه، په حسین د څلورو دینداره طالب جنگیالیو د داسې علاج تهمت ولگول شو چې د هغوی د علاج د څلورو میاشتو وروسته هم ږیره نه وه راختلی او اوس د ږیرې د راختلو امکان هم نه و. دا د حسین چې په انگلیستان کې یې زده کړې کړې وې د سپین پوستو سره د دسیسو لومړی نښه وه. دوهمه گناه یې د څارندویانو لخوا د محاکمې لپاره د راوستلو په وخت په ټلويزیون د دښمن د عناصرو یانې د بی بی سی د خبرونو د اوریدو وه، دواړو تورو نو (تهمتونو) دپاره حسین ته په بله ورځ په څلور لارې کې په گولې د ویشتلو امر شوی و. هوسی ته ورپه یاد شول چې څه وخت هغه څلور لارې کې د حسین د ویشتل کیدونه وروسته یوه چیغه وهلې او په منډه ښکته په ځمکه د را پریوتې د حسین د وجود پلو ورغلي وه نو هیش څوک هم نه و چې د هغې خواته ورغلي و، حسین لاس او پښې پرچکې وهلې، گولې، د هغه د سینې نه پورې وتې وه، د تودو وینو شپهار روان و هغلته لږ وخت مخکې د مات کړای شویو بوتانو ږنگ کړای شوو مجسمو ټوټې او څیري شوي اثار خواره واره پراته وو، یو څو کاغذونه چې لا اوریې نه و مړ شوی، هغې راپورته کړي وو چې د خپل میره په پرهریې ولگوي

او ټکور یې کړي. څه وخت چې هغې هغه نیم سوي کاغذونه د خپل میره په پرهر ایښی و خدای خبر چې هغه ساه لرله هم او که نه، لیکن هوسی خو خپل وس کاوه. د کاغذ د تودې ایرې په حسین هیش کومه اغیزه ونه شوه لیکن هغلته خدای خبر چې له کومې رانازل شوي یو ملا د قاضي چوکی نیولې وه او دیو مات بوت په سرناست دغه پریکړه یې اورولې وه: دا دې بې پته او لوچکې ښځې څه وکړل؟ د کافرانو د کتاب په پاڼو یې دیو مسلمان پر وجود ټکور ولگولو، دې خوزمورې مړي هم مردار کړل، هغه یې هم مرتد کړو، اوس دده د پاره نه مور د جنازې لمونځ کولی شو او نه دوعا، بې د خدای د نوم دی به نیغ دوزخ ته ځي. او ای ښځې! که ته د دین او دنیا ثوب غواړې نو سمدستي دی طلاق کړه. هوسی ژر ورمنده کړې او هغه (غیر دیني) نیم سوي کاغذونه یې د خپل میره د وجود څخه لرې کړي و. شاوخوا اوس هیڅوک هم نه و. هوسی نیم سوي کاغذونه پخپل موتي کې کلک نیولي وو او چې کورته بیرته را رسیدلې او لږ په هوش راغلي وه نو هغه کاغذونو ته یې پام شوی و. هغې د گوردواري پایجی ته وویل:

- بابا! فقط په دې پوهیدل غواړم چې په دې کاغذونو کې څه لیکلي دي؟ ایا زما میره به....؟

او د سيكهانو پايجي چې تراوسه بيخي گونگ ولاړو.
سترگې يې پتې كړې، ورو غوندي له ځانه سره وبنگيد، خداى
بودى، هم دهغه نوم حق او صداقت دى، د دنيا هر خيزد هغه د
امر تابع دى، هغه نه د چا خخه ويره لري او نه د چا سره كينه. هغه
نه كوم شك لري. نه د كوم صورت نه زيرېدلى او نه مري. انسان
د خپل پير په مرسته دهغه د حصول هڅه كولى شي.

پايجي ورو غوندي سترگې پرانستې، نيم سوي كاغذونه
چې په وينو لړلي و بنكل يې كړل او بيا يې وويل ((لورې واوړه
! په دې كې چې ليكلي دي، اي د لاچارو او د غريبانو تكليفات
او درد او غم رفعه كوونكي خالقه! ته كامل يې، ته مكمل يې
هم ته يې د بې كسو مل او مرستيال، تاته پنا غواړم، زما مرسته
وكړه، زما كومك وكړه، ته د ټولو عاجزانو رفيق او ملگرى يې
، ته د درد او غم رفعه كوونكى يې، هم ته د هر چا له زړه نه خبر
يې، هم ته د هر چا په زړه كې اوسې، ته د هر چا خالق، ته د هر
چا بادار يې، هيڅ څوك له تا برنشته، هغه وخت چې مور، پلار
، زوى، رور، همزولى، مل، لمسى، كړوسى، هيڅ څوك به هم
ستا تر څنگه نه وي او ته به يک تنها يې، په هغه وخت كې به
فقط دا يکى يو خداى نوم ستا مل وي. هغه وخت چې اسرافيل
به ستا وجود را پورته كوي نو ته به يوازې يې، فقط د الله نوم به
تاته ډاډ او راحت در رسوي. هغه وخت چې ته به د لويو لويو

مشکلاتو تر منخ را گيريې ، د وتلو هيڅ لاره به نه مومي ، د
خدای د نوم په يادولو ستا ټول کړاو نه به د سترگو په رپ کې پنا
شي ، ته که هرڅه د مجسمو او بوتانو عبادت وکړي ليکن ستا د
واړه مصيبتونو او کړاونو خاتمه يوازې د هغه د نوم په يادولو
سره کيږي. يار به ! زما ټوله تکيه هم په تاده ، فقط ته زما مل
بيې زما مرسته به کوي.))

د گوردواري د پايجي سترگې پرانستې وې ليکن هوسۍ په
فکرونو کې غرقه وه. هغې سوچ کولو چې ايا د مسلمانانو خدای
به د نورو د خدايانو نه جدا وي.؟ ايا که خدای د رب په نوم ياد
کړای شي ، مور به دوزخيان شو.؟ مور به کافران شو؟ ، د گورد
واري نه د حمد او ثنا داسې اوازونه اوريدل کيدل:

-خوک وايي رام رام ،خوک وايي خدای.

همدغو فکرونو کې هوسۍ بيرته روانه شوه ، د هغې په خيره د
ډاډ او تسکين يوه وړانگه ليدل کيدله چې د ميړه په پرهر يې هم
د خدای د نوم ټکور لگيدلی و.. د کافرانو د خدای...

پرتوگابن

زوی یې له دوو میاشتو راهیسې بې درکه و، خپل او پردي یې ورپسې گرځیدل، خو هیچا ته یې څه پته نه لگیده، ان تردې چې پولیس هم د هغه په اړه د پوره معلوماتو په ټولولو کې پاتې راغلي وو. یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ورپه زوره - زوره وډبېد، اغاجان ورپرانېست، څلور پولیس له ټوپکو سره ورننوتل او له ننوتو سره سم یې اغاجان له خټه ونيوه.

- ووايه! زوی دې چپرته پټ کړی دی؟

آغاجان په ژړاغوني او ازوويل:

- صاحبه ما چپرته پټ کړی دی، زما خو ورپسې اوښکې وچې شوې، شپه او ورځ را کره ویردی او نه یې مور څه خوري او نه یې خویندې.

- ښه! نو په هوا ژوندي یاست؟ همدا مو اوریدل غوښتل، زموږ خیال و چې تاسو به ساده باده خلک یاستئ. چم گاونډ، کلي او هېواد کې څه روان دي، تاسو به هیڅ ورسره سروکار نلری، مگر نن هر څه مالوم شول، سپینه ولې نه وایې چې زوی

دې ترورستانو سره مل دی ، دا غټې ، غټې خټې مو له بادونه
دي ډکې شوې ، دا ټول د ترورستانو مال دی.

اغا جان ډېر خو گندونه وخورل ، خدای او رسول یې ډیر ورته یاد
کړل. دهغه پر ملا باندي د کنداغونو سختو وارونو د څنگ له
کوټې بنځینه ترغولي را ورسولې او په ژړا ، ژړا یې اسمان په
سرواخیست ، خو د پولیسو بې رحمه زړه ته ترس ونه لویده.

- روان شه ! دروغ او رښتیا به دې نن مالوم شي ، ستا ټول ټبر
راته د ترورستانو جاسوسان بنکاري ، ووځه ، د بنځو پروني
کې ځان مه پټوه.

اغا جان تر اوسه څه متنونه ، زاری کولې مگر د پروني شاته د
پټیدو خبرې د هغه درنې پښې له وزرونه هم سپکې کړې ، په
فکرونو کې ډوب ورسره روان شو .

له ځان سره یې وویل :

- یا الله ! زما د ټبر به څه کیږي ؟ لوني مې هم اوس پېغلتوب ته
رسیدلي دي ، د هغوی به څه کیږي ؟ کورکې یو نارینه هم نشته
چې پام پرې وکړي او نیږدې خپل او خپلوان هم نشته.

اغا جان ڇه وخت وروسته ڄارندوی ته ورسیده ، له خپل ځانه هیڅ خبر نه و ، دکور فکر وړی و خود پولیسو د مشر غږ له فکرونو را وینس کړو .

- څومره یې رالیږلي دي ؟

- جي

- جي ، جي مه کوه ! رښتیا ، رښتیا راته ووايه ، که نه دا ډنډه وینې ، ددې دوه ، گوډاره ستا دارو دي ، وایه هغه خر ... دې په کوم ځای کې پټ کړی دی ، پوزې ته دې را وستم ، هغه پخوا هم ستا زوی و که نه چې د ترورستانو سره مونیولی او بیاله مونږ سره په نښته کې مړ شوی و ؟

- نه سببه ! زه له پخوانه نه یم خبر ، زما د زوی نوم خودل اغا دی ، د هغه دور کیدو په اړه خو ما راپوره هم ثبت کړی دی .

- یو خوا له ترورستانو نه پیسې اخلې ، زامن او لونی ورسره لیږې او بیاد دروغو راپورونه ... پولیس له هرڅه نه خبر دي ، مور ته راپور راغلی چې ستا زوی له ترورستانو سره مل دی .

د پولیسو مشر امر وکړ :

- توري کوتې ته یې واچوی .

د اعاجان منتونه او زاری هسې عبث لارې، پولیس خپله فیصله اورولې وه او په نړۍ کې داسې قوت نه و چې هغه له دغه مصیبت نه خلاص کړي.

د بندي خانې په تورتمه کوټنۍ کې د اعاجان ژړا او انګولا هم د څلورو دیوالونو تر منځ غلې شوه.

په څلورمه، پنځمه ورځ چې د هغه تېر (مېرمن) څارندوی ته د ورننوتلو او له پولیسو څخه یې د خپله میړه په اړه د پوښتنې جرات وکړ نو خبره شوه چې هغه یې د ښار لویې بندي خانې ته استولی دی. د اعاجان مېرمنې له څارندوی څخه د وتلونه وروسته د خپل خاوند د را خلاصولو په خاطر د چم ګاونډ، د مشرانو او کشرانو ګیرې ونیولې خو په دې ورځو کې چا پولیسو ته د نیرېدې کیدو خو لا څه چې د کتلو زړه هم نه کاوه.

د وخت په تیریدو سره د اعاجان د مېرمنې غورځونه داسې ګنگوسې ورو رسېدې چې ګواکې هغه په دریمه ورځ په څارندوی کې د پولیسو له خوا د تروستانو په اړه د مالوماتو تر لاسه کولو په خاطر د وهلو او ټکولو پړوخت وژل شوی او د هغه مړی یې د سره کمر په بڼه کې ښخ کړی دی.

خود هغې زړه د دغه حقيقت منلو ته تيار نه و او هره ورځ به له کوره وتله ، کله به يو ځای او کله بل ځای د خپل مېړه په اړه به يې پوښتنې کولې ، د مېړه بندي کيدا يې د زوی غم هم ورڅخه څه ناڅه هېر کړی و .

هر کله به چې دا د مېړه په لټه کې له کوره وتله نو هر ځل به يې يوه نفر ته يې د کور د خيال ساتنې په اړه ويل ، هغه نفر نه د دوی خپل و او نه د دوی گاونډی ، بلکې يو نرښځی دلاور و ، چې د خلکو په واده ، کوژدن ، زيريدنې او يا هم په سنتی کې به يې ميدان گرمولو چې له دې لارې به يې پيسې لاسته راوړلې او د خپل ژوند شپې به يې سبا کولې .

د اغاجان له بندي کيدو وروسته همدغه نرښځی دلاور و چې کله به د نارينه او کله به د ښځو په کالو کې د دوی د کور وړې بولو او له بازاره به يې د سود سودا ، وړو راوړلو پوښتنه کوله ، که څه به د راوړلو و ، نو هغه کار به يې سر ته رسولو ، بيا به يې د دوی له کوره لرې ، د کوڅې په بل سر کې د پروت گټه د پاسه ډډه لگوله ، هر تلونکي او راتلونکي ته به يې د طمعې نه پرته که چا ځواب ورکاوه او که نه خو ده به سلام يا په خير راغلی ويل .

د دلاور سترگې به هميشه د اغاجان د کور په ورښځې وې ، په ټکنه غرمه کې به چې مطمئن شو ، چې د اغاجان تېر او درې

واره لونيې به اوس د ډوډۍ د خوړلو څخه وروسته ويدي شوي وي ، نو دی به هم جگ شو او خپله لاره به يې ونيوله.

په هغه ورځ هم د آغا جان مېرمنې ورته ويلي و ، چې بسايې د شپې پورې هم بيرته رانشي ، دلاور ټوله ورځ په لوږه تېره كړه او بيا درسته شپه يې هم په تش نس او شوگيره تېره كړې وه ، شاوخوا لس بجې د اغا جان ميرمن چې ده به ورته ترور ويل ، بيرته راغله ، نو دلاورد امانت ورسپارلو وروسته كلي نه بهر په شاړه كې پرته خپلې كيږدۍ ته لاړ ، په كټ پريوت او لكه ماشوم په بې غمه خوب كې په خريد و شو.

دلاورته به د نورو كليوالو په څېر د اغا جان لونه هم ماما ويل ، دی د ټول كلي د مشرانو او كشرانو ماما و ، په داسې حال كې چې د ځمكې پر مخ بې هيڅ خپل نه درلوده ، همدا كلي دده خپل و ، كه چېرې به بې ځايه ناروا به ورسره وشوه او يا به هم د كلي ځلموتو په ټوكو ټكالو كې په رښتيا وواهه ، نو د څو ورځو لپاره به شاوخوا كوم بل كلي ته لاړو خو د لږې مودې وروسته به لكه د پمن سپي لكۍ په خپو منډلې بيرته راغی او هر چاته به يې موسكۍ خوله چينگه چينگه كوله او ويل به چې پلاني كاكا په زوره راوستم ، گني نه راتلم ، كليوال اوس دده له دغه عادت سره ښه اشنا وو.

د اغاجان له تگ راهیسي د هغه د فامیل د پاره د لاور نه زیات باوري او اعتمادي سړی نه و، هم بې ضرره و او هم بې د خه طمع بې نه لرله، بس که کومه گیله به یې وه، نو له پاک پروردگاره یې کوله، چې ولې یې داسې پیدا کړی دی، خه خطا یې کړې وه، له دې نه چې نه وی پیدا شوی ښه به و.

هره شپه به په کټ کې له پریوتلو وروسته په دغو فکرونو او غمونو ډوب له خدای سره په جنگ و، او بلاخره به په ډکو سترگو ویده شو. خو سهار به وینسیدوسره سم د شپې هر خه ورخه هېر وو، په یو نوي جوش به له خپلې جونگرې ووت.

د اغاجان مېرمن ډېره ځیرکه او پوهه ښځه وه، هغې غېر له دلاور نه په بل هیچا باور نه کاوه.

د هغې درې واړه لونیې اوس د پیغلټوب په درشل ولاړې وې، بخت رویداره، چې د ژوند اولس سپرلي یې لیدلي وو، سپورمې هم شرموله، هغسې خو درې واړه خویندې مورته ورته ډیرې ښایسته وې او د پلار په خپر د سروه د ونې دنګې، ښانګې وانګې ونه یې وه، مگر مشره خور یې دومره ښایسته وه لکه نانځکه، د هغې د اخلاقو په اړه به شاوخوا خلکو مثالونه ورکول.

که دل اغانه وای ورک شوی نو د بخت رویدارې واده به وخته شوی و.

تاج ملوک خان چې په خومره مینه د خپل یوازیني زوی هاشم ملوک د پاره د بخت بېدارې د پلار لخوا د ننواټې د منل کېدو درنه میلستیا او بندار جوړ کړی و نو د دل اغانه ورکیدو سره سم په هومره بیړه په مات زړه دغه کوژدن ماتولو ته مجبور شوی و، هیڅوک نه پوهېدل چې دغه کوژدن د چا په زور ماته شوې وه، مگر د اغاجان کورنۍ د غمونو په داسې سیلاب ور لاهو وه، چې نه پوهېده کوم غم وژارې او کوم یو پریږدي.

یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ناڅاپه ور وږېدو، د اغاجان مېرمن ورغږ کړ:

- څوک یې درغلم. د دروازې پرانستل کیدو سره سم څلور تنه په زوره کور ته دننه ورننوتل.

د دريو تنو په لاس کې ټوپکې او څلورم تن په خپل لاس کې کتاب نیولی له هیبته ډک و.

یو تن وویل:

- ترورې موږ ستا تکلیف ختمولو ته راغلي یو، ستا د لویو سره نکاح کول غواړو، راشه ملاصاحبه !

له دې سره د کوټې په لور لار، پاتې درې تنه هم ور روان شول.

د اغاجان مېرمنې په حيرانتيا وپوښتل:

داڅه وايي بچيه، داڅه وايي....؟

له ډيرې ويريږي د هغې له خولې نور څه ونه وتل.

د اغاجان لونيې د ور پرانستل كيدو سره بځينه كوټې ته ننوتې، هغوى د كوټې د كړكۍ نه ټوله ننداره وكړه، په هرڅه پوه شوې، د كوټې يو وركوڅې پلوت ته پرانستل كيدو، منځنۍ لور ادينې هغه وركوڅې پرانست، په ډېر اميد يې د كوڅې په سر كې پروت كټ ته وكتل، دلاور خپلې جونگرې ته د تگ لپاه جگ شوى و، ادينې ورمنده كړه او دلاور يې له مټه ونيولو:

محافظان دي كه قاتلان خو كورته موراننوتې دي، ژر كوه؟

د ادينې په پښو كې زور نه و، هم هغلته په كټ كينښناسته، دلاور منډه كړه، له هم هغه لارې كوټې ته ورداخل شو، د اغاجان مشرې لور ورته هرڅه بيانول چې په دې كې اواز شو:

- يه جينكو ژر ژر نوي كالي واغوندئ او وار په وار دلته راشئ، ملاصاحب راغلى دى چې نكاح مو وتړي.

بل اواز شو:

- ژر کوئ ژر..... د اغاجان مېرمنې پرلپسې ژړل ، زارۍ منتونه
بې کول- يا بچيه ! داسې مه کوئ... دا يتيمانې دي... گورئ دا
روا نه ده... ډېره ناروا ده..... نن مه کوئ... په مور ترس وکړئ...

يو وسلوال خپل ټوپک د هغې په تندي کينډو او ويې ويل:

- غلې کيږې او که نه؟.... د خره لوري... غوږونه دې را
وخورل.

او د يوې لټې سره يې ښکته و غورځوله.

- جينکو! رايځئ که مور در ننوځو.... دومره وخت را سره نشته.

له دې ډلې څخه يوتن وويل:

د ملا صاحب لاس او خپې داسې سپينې شوي لکه وينه چې
نلري.

په دې کې لومړۍ پيغله چې له ځانه يې پرونی تاو کړې و ، په
ورو ورو راغله او په پسته ژبه يې وويل:

- زمونږ مور مه وهئ ، مور واده ته تيارې يو.

ملا صاحب هغې ته د کښينا ستلو اشاره وکړه ، او ورڅخه چې د
رضامندی پوښتنې وکړې..... د اغاجان ميرمن پخپلې بې
وسۍ لکه د کاني په ځای پرته وه ، اوس خو يې اوبنکې هم وچې

شوي وي، نه پوهيده چې خه روان دي. ملاصاحب د رضامندی نه وروسته، د دوو شاهدانو د گوتو نښې هم د نکاح پر پاڼه واخيستي.

د نارينه وو په اوازونو کې شور شو:

- مبارک شه! مبارک شه!

په دې کې ملاصیب وويل:

- بله نجلی راولئ.

د اغاجان ميرمنې د جگيدو کونښن وکړ خو په پښو کې يې قوت نه و، بيرته ولويده، ناوې جیگه شوه او د خورد راوستلو لپاره د بنځو کوټې ته ورننوته، لږ وخت وروسته تک سور شاله کې نغښتې دوهمه پيغله راغله، هلته کيښناسته او د نکاح مراسم تر سره شول، د ناوې رضامندي فقط د هغې د سربښورونې پورې تړلې وه، چې د شال په ښوځيدو معلومه شوه د لمړۍ نکاح په څير د دوهمې د نکاح مراسم تر سره شول، گوتې ولگول شوې يو دوو تنو بيا مبارک شه! مبارک شه! وويل، او بيا چپه چوپتيا شوه.

د درېيمې ناوې راوستو لپاره هم بايد څوک تللي وای. څلور واړو کسانو د يو او بل مخ ته وکتل او بيا يې په ځمکه د اغاجان د ميرمنې بې ښوده وجود ته وکتل، خو هيچا هم د ښځو کوټې ته د ننوتلو ته جرات ونه کړ.

يو تن خاموشي ماته کړه او دويمې ناوې ته يې وويل:

- څه! ته ولاړه شه او خوردې راوله.

د لږ ارام نه وروسته ناوې پورته شوه، او د بنځو د کوټې په لور روانه شوه)) درې څلور گامه يې لانه وو پورته کړي، چې يو وسلوال په ځير سره د هغې پنبو ته وکتل او د هغې په تگ باندې څه شکمن شو ور پورته شو او د ناوې پسې د بنځو کوټې ته ورننوت، د ننوتلو سره سم د هغه سترگې په مخامخ نيم بيرته ورباندې ولگيدې. د بنځو په کوټه کې له ناوې پرته بل هيڅوک نه و سمدستي يې د ناوې پلو منډه کړه، ناوې د سر شال لښکته په کټ هم نه و غورځولی چې دغه وسلوال له مټه ونيوله، او په بل لاس يې د هغې پرتوگابن رابښکه، پرتوگابنکته پريوت او وسلوال چيغه کړه:

دا څه دي؟

د کور تر څنگ د بسونو له هډې نه يو بس د تورخم په لور روان شوی و په دې بس کې درې بنځينه سورلی چې مخونه يې پټ کړي وو، ناستې وې، په دې وخت کې د دوو ډزو او اوزونه تر غورځول شول دوی يو بل ته سره وکتل، د سترگو لاندې يې پرونې لامده شول، يوې غلې له ځان سره وويل:

اِنَّ اللّٰهَ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاٰجِعُونَ.

خدایي خدمتگار

د سرک پرغاړه بیره وه، لس دولس بسجې، درې څلور ماشومان او دوه دولس دیارلس کلنې نجونې د یو زلمي نه تاو راتاو ولاړ وې. ډېر سنجیده او خاموشه چاپیریال و. غېرله ماشومانو د هریو په خېره د خفگان ورپېڅې خورې وې. د زلمي په خوا کې یو سوټکیس (د جامو بکس)، یو غټ بېگ، بستر بند او ټیفن بکس (د خوراک لوی) پراته وو. زلمی شاید کوم ځای یا بل وطن ته روان و. بېلتون څواکه هر ډوله وي د تلونکي او وروسته پاتې کېدونکي دواړو د زړونو تنکي رگونه چوونکي وې. سفر که د زده کړې او گټې په خپر د خوښۍ کارونو لپاره هم وي مگر زړه یې منلو ته نه آماده کېږي. د بیړۍ په منع کې ولاړ زلمي په بیره کې د ولاړو کسانو د هیچا هم نه زوی و، نه پلار و، نه ورور و او نه د کوم بل یو خپلوان و. بس هغه ددغو ټولو کسانو سره د زړه یوه ډېره ورته انساني خپلولي لرله. دومره ورته چې د ټولو رشتو جگه د مینې او اخوت یوه رشته وي. د زړونو د پیوستون رسته.

دلاور چې نوی نوی فارغ التحصیل شو او لومړی سرکاري نوکري يې د ډیلی نه یونیم سل کیلو متره لرې لوېدیځ کې پروت د هریانې ایالت د روھتک ولسوالۍ په یوه ناحیه کې ولگېده نو هغه په لومړنیو ورځو کې ډېر ژرلې وو. تنکي عمر د خپل خپلوانو او یارانو د محفل څخه لرې د هغه مثال د سپل نه د جلا شوي مرغه په څېر و. د مور د لاس ننگولی د کشر ورور د خویندو سره په نه خبره انگتې او جنگونه، د همزولو سره د کریکټ لوبو هغه ډېر ژرولی وو لیکن وخت د هر پهر مرهم وي. د هغه د زړه تناکې هم ورو ورو کېناستې او څه موده وروسته نوي پټ و نیولو. د هغه بڼه سپریتوب، د هر چا سره د مرستې او کومک روپې، د مشرانو احترام او له کشرانو سره مینې او محبت په لږ وخت کې هغه د شاوخوا ټولو کورونو یو گران او محترم غړی وگرځولو. په لاره د تگ په وخت د هغه لاس به تل په تندي و. هر مشر او کشر ته به یې سلام کاوه او د کور کلي د حال احواله نه یې ځان خبر ساتلو، که چېرې کومه کورنۍ کې به کوم غم تکلیف پېښ شو نو د ټولو نه زیات پریشانه او مصروفه به دلاور و. په پښو هم دومره سپک و چې په ستومانی نه پوهېدو. له کاره به چې بېرته راغی نو تر نیمې شپې به د خلکو په کارونو بوخت و لکه د خرڅ (چورلنډی) خرڅېدو، د غې ناحیې ته د راتگ نه دوه میاشتې وروسته چې

دیوې هفتې په رخصتۍ هغه بېرته خپل ښار ته تللو نو ټول ورپسې ډېر خپه و لیکن د هغوی خپګان د هغه د بېرته راتګ سره د هر چا د پاره د څه ناڅه سوغات په راوړلو لري شو. د دغو وړو وړو تحفو او ډالیو په برکت د لاور د چا زوی و او د چا ورور، د هر چا خدمت ته به تل لاس په نامه و. د الماس ترور لور چې په ازموینه کې ناکامه شوه هم ده ورته یوه میاشت درس ورزده کړې او کامیابه کړې یې وه. د هغې نه وروسته خود ده کور چې ټول ټال په ایګي یوه کوټه محدود و، د مازیګر د شپږ بجو نه تر اوو بجو پورې یو فعال ښوونځی ګرځېدلی و، ورکې به د لري لري چم ماشومان هم درس ته ورتلل. هغه ورځ خود هیچا نه هېرېږی کله چې بلرام داس کا کا په ناڅاپي باران کې راګیر شوی لوند خیشت کورته راغلو، تې نیولی او څو ورځې له کټه نه و پاڅېدلی. د لاور د دې د پاره خپل ځان ګرم ګهلو او په لومړي مازیګر یې ورته یوه ښه چتری راوړې وه.

د کورنۍ د غړو ډېر اسرار نه وروسته یې پیسې اخیستې وې لیکن هغه هم ډېرې لري، د هرش سنگه د پیغلي لور منجیت کور د لیدو د پاره چې د هلك د کورنۍ غړي راتلل نو هم د لاورو چې په لږ وخت کې یې د هغوی د کور څېره بدله کړې وه. دوه درې نوي کټونه، نوي بستري، د پاسه پري د غوړولو خادرونه، یو دوه دانې چوکۍ، د ستیل ځینې لازمي لوبښي او

لږې وچې ميوې دا هر څه دلاور راوړي وو، داسې لکه وړيا، دغه انتظام د هلک په کورنۍ ډېره اغيزه کړې او هم په هغه وخت يې د منجيت نامزدگي قبوله کړې وه. ددې نه وروسته د هرش مېرمن به چې هر ځای کېناسته نو د دلاور د سپتونو په بيان به نه ستومانه کېدله. اوس خو دلاور د هرچا د سختې مل شوی و، کله کله به دوامره سترې شو چې د تينبستي د پاره به چمتو شو ليکن د دغو خلکو مينې او عقيدې دغه کار ته نه پرېښودلو. د اکبرماماد دريو اولادونو د پاره د کتابونو او بستې موندلو لپاره هغه ډيرې هڅې کړې وې ليکن څه گټه يې نه وه کړې. بالاخره يوازې د کشر زوی د پاره يې د لپ کمار د لور زاره کتابونه راوړي وو، څوکه لومړۍ څو پانې يې څيري وې ليکن گوزاره کېده، ځکه سرليک وغيره هسې نه هم څوک نه لولي، بيا هم د لپ کمار لور ترڅو ورځو پرېسېدلی مخ گرځېده چې نوي صنف ته به د زرو کتابونو سره ځي. څو مياشتې دمخه چې د دلاور مور ډيره ناروغه وه او د هغه پلار دلاور ته کورته د راتلو د پاره ويلي وو نو هم د دغو خلکو مينه د دلاور د خپو زولني گرځيدلې او هغه يې په داسې مهمه موقه هم کورته د تگ لپاره نه و پرېښی. البته دا ويل گرانده چې دا د دلاور سره د هغو خلکو مينه وه که د هغوی خودغرضي چې دی يې نه و پرېښي، ليکن څه وخت چې د دلاور مور بڼه

شوه نو بيا يې پخپل لاس هغه ته ليک راستولی و چې د کار د
مصروفیتونو څخه دې لږ وخت د کور لپاره هم سپما کوي.

لکشمي ابی خواکه نوم يې پرې والدينو د ثروت د خدايگۍ
ايښی و مگر له نسه ډيره وږې او ځان ويني بنځه وه، په کلپي
خوله به هره ورځ دلاور ته د معمولي معمولي شيانو راوړلو
خواست کاوه چې د دوی پيسې وساتل شي. کله ډنگورۍ کله
تختې، کله خمڅۍ، کله جاروگۍ، کله لرگي، کله تيل، کله
ډيوه او کله کله شیرنی. شیرنی له دې خاطره چې د زړو او
سپين سرو په وروستي وختونو کې پستو پستو شیرنيو پسي
لاړې څاڅي. يوه ورځ نو د هغې فرمايش ډير عجيب و.

((زويه! ماله لږې بنايسته غوندي تسبې، يوه جوړه د تيلې
پيزار، ښه شان کاليو يوه جوړې سره د لوپتې او يو شال که
راوړې نو ډيرې دعاوې به مې وگتې، بلې ته خبر يې کنه ستا
خور په کرنال کې واده ده. زه سبا د هغې کره د خيښانو کور ته
ځمه. که د خور د پاره هم لږ ارزان شيان ډيره ښه قسمه د کاليو
جوړه، د دواړو لاسونو لپاره تک سره بنگرې، يوه سره دوشاله
او شينگرېپ راوړې هغه به هم ډيره خوشاله شي)) دلاور په بله
ورځ د يو پنډو کي سره راوړسيد چې ورکې د لکشمي ابی
تقريباً وارې غوښتل شوي شيان موجود وو. دلاور چې غوټه

پرانستې وه نو د ابې سترگې بټې بټې راوتې وې چې د دومره
بڼه رقمه شيانو پيسې به له کومې ورکوي البته چې دلاور ورته
ټول ټال پيسې وويلې نو هغه هکه پکه پاتې شوه. په دومره
پيسو خو يوه لويته هم نه کيده. ابې د تيلې سيندې له په خپو
کړې او تسبې يې ژر ژر وگرځولې ، ډيره خوشاله شوه.

له دفتره دلاور هيڅکله تش لاس کورته بيرته نه گرځيدو.
همپشه به يې يو نه يو پنډوکی يا تيلې په لاس کې نيولې وه.
کله کله به د بار وړونکو په څېر کتبه به يې هم په سراينسې و.
ورځې تيريدې. نن ناحيه کې د دلاور د نوکړۍ د دريو کالو وخت
پوره شوی و او هغه بيرته خپل ښار ته روان و. د خدای په امانۍ
لپاره د شاوخوا چم گاوند ډير کسان چې ورکې ځينې پېغلې او
مير وښې شاملې وې هم راوتې وې، شپږ مياشتې دمخه واده
شوې مادهورې وويل: ((وروره! ستا د لاس راوړي نيول پالش ،
ليپ سټيک او پاوډر به تر ډيره وخته ستا يادونه راته تازه
ساتي))

پيغلوتې ادينې مخکې خبره پريکړله ((انکل دا هم هغه کالي
دي چې تاراته راوړي وو)) خپلو کاليو ته يې اشاره وکړه. د
کلل د بچي د کور اوږ لوخي نه هم په زياته کش کړې خوله چې د
غابونو نښه نښانه ورکې چانه وه ليدلې ورياکور وويل ((

دلاور خانه! زما بچیه د تیر دوو کالونه مې ژمي کې خوب کړی دی، دومره تودې برستنې او کمپلې دې راته راوړې وې چې په ټول هندوستان کې به پیدانه شي)) مخکې له دې چې دلاور ځواب ورکړی وای لکشمي ابی- بیا کله احسان فراموشي کولی شوه، هغې هم د احسان قبلونې په توگه د دلاور په مخکې د مینې او پیرزوينې په توگه دواړه لاسونه رابنځل او په دواړه مخه یې بنځل کړو. په دې کې د دلاور په مخ د هغې ټینګې لارې هم ومونل شوې او ژر یو میچ پرې د کینسناستلو د پاره وبنګید لیکن دلاور پرې لاس رابنځلو او وچې یې کړې. لکشمي ابی- بیا هم بې له ویلو پاتې نه شوه((زما زوی زما بچورې ډیر مې تنګ کړی دی)) د ژرغونې او از سره یې د مکر خو څاڅکي هم را وځلول((تیره میاشت یې خپلې خورته څومره بنایسته تکه سره جوړه، شال، بنګرې، سینګاردان او څه څه راته راوړل)) یو څو اوبنکې او بیا یې چیغه کړه((یا زما خدایه! زما دومره بخت چیرې دی؟ ما کله دومره بڼې ورځې لیدی شوې؟ یا الله زما بچورې انسان نه، فرشته و فرشته، اوس به څوک زموږ په پهر مرهم ږدي؟ څوک به رانه د زړه حال پوښتي؟ موږ خو به اوس دا قصابان اوس په چرو حلال کړي د کور دومره ارزان- ارزان شیان به څوک راته راوړي؟)) د دلاور بس راتلوونکی و. هغه د ټولو مینې او محبت له یو دنیاوي انسان نه د بل جهان پرېښته

گرځولی و. د سپین سرې لکشمې ابې د اسویلو په اوریدو
جذباتو کې ور لاهو شو و بې ویل: ((ابې! دا خوڅه دومره گرانه
نه ده. ما دا ټول شیان به د شمشان نه راوړل، تاسو هم دا ډیر
ارزان - ارزان توکي له شمشان څخه راوړلی شئ)) بس راغلو
د لاوړ ورته و خوت، مگر ډله کې موجود هر یو تن گونگ پاتې و
بالکل لکه بت، نه سلام نه کلام، نه چا ژړلی شول او نه چا
خندلی، نه مهر و نه غصه، روان بس په دوړو کې پټ شو، ولاړه
ډله هم هغسې ولاړه وه.

یادونه:

شمشان د هندوانو د مړي سوځولو هدیره ده. هلته د بامین له
خوا د وروستیو دعاو نه وروسته مړی د چانډال له خوا سیزل
کیري.

غتې غتې سترگې

زيبا چې نن د خپلې ملاستې کوټې هغه کړکۍ چې د کوڅې پلو خلاصیده د پاکولو لپاره پرانستله نو هک حيرانه شوه. د کوڅې په بله غاړه د ودان کور کړکۍ يې بيرته وليده او دا هم چې يوه سپين سرې ورکې د کړکۍ د ورونو په پاکولو بوخته وه. تيرو دوه نيم کلونو کې لومړی ځل و چې دا کړکۍ يې بيرته کړې وه، که نه نو تل به بنده وه. دوی به هميش فکر کولو چې شايد دغه کور کې به هيڅوک هم نه اوسېږي که نه نو يو نيم ځل خو به يې هر ورو کړکۍ پرانېستله. زيبا خوشحاله شوه او ژر ژرله زينو څخه رانېکته شوه چې په خپلې لوردا زيری وکړي:

- گرانې! زيری مې درباندي، خبره يې مخامخ کورته څوک راغلي دي؟

- څه وايې مورې؟ ته څنگه خبره شوې.

- د مخامخ کور کړکۍ خلاصه ده او نن يوه بوډۍ ورکې ځای پاکوي.

- بنه.

له دې سره گرانه هم په هغو خپو په زینو وختله چې پخپلو سترگو هر څه وویني. یو وار خو یې خپه بې ځایه شوې او بنویدونکې وه خو خدای وساتله. د یو نوي کرایه دار لپاره په نوي کور کې ابادیدل سخت گران دي. د زړو گاونډیانو روابط لکه د کورد غړو بڼه پاخه شوي او په پیاوړو دوستیو او دښمنیو بدل شوي دي. د یو نوي تن په کې داخلیدل سخت گران دي. تیرو دوه نیمو کالو کې د زیبا کورنۍ هم په چین کې د خټک حیثیت درلود. د هیچا سره یې کوم تماس، دوستي یا رابطه نه وه پیدا شوې. دوی هیله من وو چې که هر څوک، هر کله چې دغه کورته راغی د دوی سره به ډیر بڼه روابط ولري، ځکه نوې کورنۍ تل دیو او بل د نیردې اړیکو ته اړوي. گرانې د کړکۍ څخه مخامخ بېرته د کړکۍ دننه وکتل چې ورکې یوه نری وچکۍ زړه بڼه جارو په لاس بنسټه پورته کیدله. په داسی حال کې چې پرونی یې په سر په کار بوخته وه، تر ډیره وخته یې د گرانې سره سترگې ونه جنگیدې. دغه بڼه چې نن وي که سبا، گرانه به حتمي ورسره دعا و سلام کوي او کورته به یې راوړي چې له نوي گاونډۍ سره اړیکې ټینګې کړي. گرانې خپله کړکۍ خلاصه ساتله او په همدغه هیله بنسټه ورکوزه شوه.

موراو لور دواړه ډيرې خوشحاله وي، داسې لکه چې هم د دوی خوګ نيرېدې خپلوان يې گاونډ ته راغلي وي. د شپې به يې په کت کې د پريوتو سره دواړو د نابلد ناليدلي نويو گاونډيانو په اړه ترناوخته خبرې وکړې چې داسې به وي او داسې به نه وي، داسې به کوم او داسې به کوم.

په بله ورځ د پاڅيدو سره سم گرانې چت ته ورمندېه کړه او د کړکۍ څخه پورې يې د خلاصې کړکۍ دننه وکتل ليکن څه کش کړپ نه و. تردوو ورځو پورې بيا چوپه چوپتيا وه، البته د کړکۍ ورونه به خلاص وو. موراو لور دواړه په شش او پنج کې وي:

- چيرې به د کور ميرمن د کور پاکولو له نه وي راغلي؟

- ايا بيا به کړکۍ بنده شي؟

په درېيمه ورځ چې گرانې د خپل لومړي پور د کړکۍ څخه پورې وکتل نو هلته يو خوګ د کړکۍ په څنگ کې په ميز زورند سر ناست و. شايد د کوم کتاب يا مجلې په لوست بوخت و. گرانه له حيا ژرد کړکۍ ترشا پته شوه او په پتو پتو سترگو يې خو ځله د کړکۍ د چاود پورې وکتل، ليکن کتاب لوستونکي سر پورته نه کړو. گرانه باوري شوه چې څه خوګ نه

څوک ګاونډيان خو راغلي دي او بلاخره يو او بل سره به حتمي
راشه درشه کوو.

ګرانه په ورځ کې څلور پېنځه واړه د خپلې کړکۍ خواته ورتلله
او د مخامخ کړکۍ څخه دننه د چا د ليدو هڅه به يې کوله. کله
به کړکۍ خلاصه وه او کله به بنده ليکن ترڅو د دوو ناشنا
کسانو سترګې يو شوې نه وي او يو او بل ته يې په موسکا کتلی
نه وي. د خبرو اترو پيل نه کيږي. ګرانې که هر څومره کوښښ
وکړو خو د نوي ګاونډيانو کور ته د تګ لاره هواره نه شوه.

د کوڅې په بله غاړه د کړکۍ تر څنګ په پروت ميز د کتابونو
شمار زيات شو. د لوستونکي پوره څيره خونه ښکاريدله البته
دا خبره باوري وه چې هغه يو ځوان زلمی دی، ډير ښايسته دی،
غټې غټې سترګې لري، ډيره ښکلې نری پوزه، تک تور
ويښتان، نري نري بریت او د توربخنې زړې څخه يې دا اندازه
لگيده چې ډيره يې پوره نه وه راختلې. ګرانې دا ټوله اندازه
خپلې کړکۍ تر شا هم پخپله لگوله ليکن ستونزمنه دا وه چې د
لوستونکي مخ به کړکۍ ته نه مخامخ کيدو، څنګزن به ناست
و، شايد لوست کې د پوره پاملرنې په خاطر.

هغه ورځ د ګرانې د خاطر و له ټولو سپيڅلې او تل ښيرازه ورځ
وه کله چې زلمی له څوکۍ پاڅيد، کړکۍ ته مخامخ ودریدلو او

په شونډو ويې د تنکۍ موسکا يوه بنايسته سيلۍ تيره شوې وه. گرانې سمدستي د کړکۍ د شانۀ خپلې کوټې ته منډه وروهلې او بيا يې درسته شپه خوب هم نه و کړې. ((خومره بنايسته غبستلۍ، دنگ دراز زلمۍ دۍ. د گوتې نيوکې خای هم نه لري، لکه خدای پاک چې په فرصت کې جوړ کړې وي. راته بنکاري د کړکۍ تر شا يې ليدلې يم، ځکه موسکۍ شوی و، لکه راته وايي ته فکر کوي چې ما نه يې ليدلې، ته ډيره نا پوهه يې؟)) گرانه په دغه راز خيالاتو کې ډوبه وه، درسته شپه کت کې ډډې په ډډې او بنستله او سهار د لومړۍ سترگې سره بيا کړکۍ ته رسيدلې وه.

د نهو بجو شاوخوا زلمي خپلې چوکۍ ته ځان ورسولو. مور ورته يوه پيالۀ چای هم راوړلې او په ميز يې ورته کينډولې. بنايي زلمي ناشته بنکته کړې وه. يو دوه گوټه چای يې وڅښلې او په مطالعۀ کې داسې غرق شولو چې گرد چاپيره دنيا ور څخه هيره شوله. د زلمي په ميز د پرتې راډيو او از ډير ټيټ او ريډل کيدو او سندره ورکې روانه وه ((ماته په مړو سترگو کتل مه کوه مړ به مې کې زما جانانه!!)) ورپسې بله سندره هم همدغه سې وه ((کل جهان کې سترگې نشته لکه سترگې د صنم)) گرانې فکر کولو ((پرون يې موسکا کوله نن راته پيغام راليرې. راسره دوستي... شايد مينه کول غواړي. خو زه هم دومره نا پوهه

نه يمه چې د يونانا اشنا سره به دومره ژر مينه وکړم. ترڅو چې مې ښه پيژندلی نه وي گوري که خبرې ورسره وکړم. زه څه دومره سپکه هم نه يم او نه دومره ارزانه يمه چې د مينې په ليونتوب کې هوښ او حواس مې ورک شوي وي. نه بلکل نه، که ته ځوان بې، زلمی يې ليکن زما هم د ژوند سودا ده ښه په سوچ او فکر به کوم... خو په مينه د چا زور چليري؟ بنده پوند او کون شي. مينه څه وخت خپله غلبه وکړي چې انسان خبري نو ساگ سيلی وړي وي. بې نومه اشنا که مينه دې راسره پيدا شوې ده نوراته مخامخ ولې نه راځي؟ مخامخ ولې نه کښيني؟ يو ځل خو مې ووينه!!

د الوول کشمکش او خيالاتو په زانگو ښکته پورته کېدونکې گرانه ورغ په ورغ د نوي گاونډي په مينه کې راگيريدله. هره ورغ به يې سحر له وخته سره نوي نوي کالي اغوستل او خپل منزل ته به ور رسیده. لومړی څو ورځي خو به يې د کړکۍ تر شا له چاود نه زلمي ته کتل او بيا وروسته ورو ورو هغې هم خپل کټ د خپلې کړکۍ څنگ ته رانيردې کړلو. کله په يو انداز او کله به په بل انداز کښي ناستله، په مکيز به روانه شوه او که زلمي به کتل هم نه ليکن دې به قصدا خپل ځان ورته وربکاره کولو.

زموږ ذهن ډير ناپوه او خود غرضه دی. کله کله موږ په پردي خيز دومره مين شو چې هغه راته خپل بنکاري او د حقدار حق راته بې ځايه بنکاره شي. هغه ورځ خواته وشوه. ما يگری وگراني ډيري بنایسته او نوې جامې چې پلار يې له المان څخه رالېږلې وې، اغوستې او د کړکۍ مخې ته په دې امید ولاړه وه چې اشنا به يې ستاينه وکړي ليکن دا څه؟ هغه هډو دې ته هم نه کتل. هم هغله په ناسته ناسته له ستوماني يې د څوکۍ د شا سره ملا ولگوله، لاسونه يې پورته کړل، ستوماني يې وويستله او بيا يې سندره شروع کړه ((ستا د در په خاورو خوښ وم، در باني مې وه قبوله)) سندره يې ختمه کړه او بيا يې په مردار کتابونو سر بنکته کړو. گراني ته يې يو ځل هم ونه کتل. هغې ته ډير قهر ورغی که لږه پيژندگلوي يې وی نو سر به يې ورمات کړی و ليکن په دې نيمايي اشنا يې کې دومره جرات ښه نه بنکاريدو. د شپې ډوډۍ يې هم ونه خوړله په ډير خفگان او مات زړه کت کې پريوته.

په زړه باندي د صبر د تيرې کېښودلو سر بېره بيا هم گراني کړکۍ ته تگ هير نه کړو، خو زلمی په دغه سحرانغلو. په بله ورځ گراني د تبې بانه وکړه او ټوله ورځ هم هغله په کت کې. ته مخامخ سترگې پرانستې ملاسته پرته وه ليکن د زلمي څه درک نه و. په درېيمه ورځ د يوولس بجو شاوخوا هغه د کړکۍ

له مخې تير شو. د كوم فلمي ستوري نه کم نه و. تک سپين رنگ، توربخن کميس پرتوگ، چشمي په سترگو داسې لکه شهزاده معلوميدلو. گرانه د قهر، مينې او پخپل انتخاب د غرور د گډوډو جذباتو ترمنځه د زړه د نازک خوليو چوونکي حد ته رسيدلې وه. په دې کې زلمی راغی او د کړکۍ په خوا کې ودرید او په ډیره مستی يې سندرې زمزمه کړه ((نن د جانان دیدن ته ځمه تورې نری، وریځې، خدایه ته لند کړې دا د ورځې تناوبه)) د سندرې په اوریدو گرانه وریته پیته شوه. ((مینه ما سره کوي او ځي د بل چالیدو ته. سندرې ماته او روې او یاري د غیرو سره. زه دلته ستا په غم مړه شوم او ته ځي د اغیارو دیدن ته؟)) د گرانې د تنکي زړه د زغم ټول ورځونه مات شول. هم په هغو خپو ژر ژر له زیني بسکته شوه او مورته بې له څه ویلو د نوي گاونډیانو کورته لکه د توپان ورننوتله. احترام او تکلفات، سلام او کلام هر څه د هغې نه هیر شوي وو. لکه تنور تکی سرې سترگې نیولې گرانه د زلمي مورته په وینا وه:

- بې شرفو، بې شرمو، بې حیا، تاسو له شرم هم نه درځي، پردو لونیو ته سندرې وایئ، اشارتونه کوئ...؟
- ولې بچیې! څه وشول؟ ولې دومره په قهر یې. کنسینه... دلته کنسینه... لږې اوبه وڅښه لورې.. د زلمي سپین

سرې مور چې لوخي يې وينځل راجيگه شوه، گرانه يې له لاسه ونيوله او په کټ د کبسينولو خواست يې ورته وکړلو ليکن گرانه د قهره تکه سره لمبه وه.

- نه کبسينم ستاسو په دې مردار کټ او مرداره چوکۍ. مور تاسو ته څه دومره سپک او معمولي خلک بنکاره شو، څه بازاری خلک يو، څه کوچک يو. دا کارونه به تاسو کوئ دا به ستاسو خصلتونه وي. مور ډير پتمن او غيرتمنده کورنۍ يو. دلته کبسينه! بېخ دې ووځي ستا د دې کټ او د کبسيناستلو...

- لورې! ما خو پوهه که؟ زمور گناه څه ده؟ څه خطايي رانه شوې ده، ما خو چيرې ته ليدلې هم نه يې.

کورکې د شور او ځوگ په اوريدو له چت نه زلمی هم خپلو زينو خواته راغی او له هممهغه ځايه يې له مور په پوښتنه وکړه:

- ولې مورې! څه چل دی؟ څه شور دی؟

- هم دنه پوښتنه وکړه. نا معقوله بې شرفه! بې پته! هر ورځ راځي، راته په کړکۍ کې نيغ کبسيني. درسته ورځ په باټو سترگو راته گوري، اشارتونه کوي او خدای وهلی راته سندرې هم وايي.

د دې هر څه په اوریدو زلمی ورو- ورو له زینې رابنکته شوی و.
په سوچ غرق و، له وروستی- پاوړی- یې لا خپه بنکته کړې نه وه
چې مور یې په چغو چغو په ژړا او سلگو شوه.

- بچوریه! ده درته اشارتونه کول؟ دی درته سندري
وايي؟ یا الله! یا زما بخته! تا د دې ورځې لپاره
ژوندی ساتلم؟ بچیه دا عاجز هیچاته اشارتونه نه کوي،
هیچاته سندري نشی ویلی. دا حق خدای ده ته نه دی
ورکړی.

- گنې زه دروغ وایم؟ گرانې له قهره وویل.

- نه لورې! ته دروغ نه وایې، زما د زړه سره! ته ریښتیا
وايي لیکن زما بچوری زما دا بد بخته زوی پوند دی. دا
به څه اشارتونه وکړي؟

گرانه لکه د شین اسمان څخه گرز په مخکه را ولویده. دهغې
خپې درنې شوې وې د پورته کولو قوت یې نه درلود. لکه د یو
بت د زلمی په سترگو کې یې سترگې خښې وې او د اوبسکو یو
رود ترې روان و.

بودا

امسا يې راپورته كړه او انگرې ته له راوتلو سره يې په زوره چيغه كړه ((چراغ او بلبلي راځئ چې څو)) دواړه ماشومان را ووتل ، د يوه په لاس كې د كريكټ كوچنې بيت و او بل سره يو ارزان بيه توپ. دواړه ماشومان د نيكه نه يو څو قدمه وړاندې روان شول.

د تقاعد نه وروسته د هغه په نورو كارونو كې يو داو چې د مازيگر لمربه زيږي شو او مارغان به خپلو خپلو ځالوته په سيلونو بيرته ستانه شول نو خپل لمسيان به يې پارک ته بيول. په دې وخت كې به كله په كبله كينېناست او كله به د خپل عمر نورو سپين ږيرو سره په خبرو و او له ورايه به يې د خپل سود ننداره كوله. وايي چې د اصل نه سود خوږ وي. هغه هم د خپل لمسي او لمسي سره ډېره زياته مينه درلوده. يوه ورځ چې د ميتهيو د زوی سره دوی دواړو پت پتوني كول اود دوه دقيقو لپاره د غوراسكي د كيرپه شا پت شوي وو او بودا نه وو ليدلي نو د سترگو په اوبنكو يې ټول گريوان لوند كړې و او چې په نظر يې راغلل نو هم هلته په ځای كينېناست او تر ډېره وخته يې د زړه حرکت معمول ته نه راگرځيده. د ماشومانو هم ورسره زښته

زیاته مینه وه بی له هغه بی چیرته ډوډی هم نه خوړله. که کال دوه کاله پس تگ راتگ به هم را پینښ شو نو دوی به ورسره غوټه وو.

د ابتدایي کلو نو زده کړې او تعلیم هم زیات مشکل نه وي، دغه الف - ب - پ یا ای - بی - سی ، شمار. یوڅه جمع او منفي دي ماشومانو دا هر څه د خپل نیکه نه زده کړي وو او په دې کې له یوې خوا هغه ته د خپل مصروفیت یو ډیر گټور کار په لاس ورغلی و او له بلې خوا یې د انډرور او زوی پروړاندې دده درناوی فقط د یو سپین ږيري زوړ پلار مصنوعی درناوی نه و بلکې هغه استاد هم و. چې د دوی لپاره یې هره میاشت د کورس لپاره ډېرې پیسې بسپنه کولې. هسې خو زاړه مور او پلار یې معاشه داسې مریان وي چې سړی ترې هر کار اخیستی شي. نه د غلا نه د چل تگې او هغوی خو په لاره کې پروت لرگی هم بی ځایه نه پریرې دي. د دې د پاره نه چې لاره کوڅه ورسره د خزلو ډکه بده ښکاري بلکه د دې د پاره چې د دغه دوه ډکو سره د سون یو دوه پیسې هم د کورد پاره ساتلې وي. په دې کار د دوی دا باور هم پخپري چې د یو یو څاڅکي سره منگی ډکیدلی شي. کله چې د کور خادم نوکر له پخلنځي نه ځي ، پښه د باندې نه ږدي، او په شیدو پیروی ورته ډیر بد ښکاري. په زیرو غوړو د خیتې مړولو سره سره بادار ته هره ورځ د گیلې د درد بهانې

کوي چې ډوډۍ، ته يې زړه هم نه کيږي. په دې وخت کې د کور سپين ږيري او سپين سري که په مياشت کې يوه ورځ هم د انږور له لاسه په مينه د پياز سره په سوکړک د کچې گوتې غوړينه ليکه هم او ويني نو درست کال يې د زړه نه او وځي هر خپل پردي ته د انږور د سخاوت او ورسره د مينې کيسې کوي.

بودا به د بازار سود سودا هم کوله او که چېرې به په چم گاونډ کې څه مرگ ژوبله وشوه دی به ورته هميش رسيدو. دا هغه وخت وي چې هر څوک په ډير احترام او ادب د زړو نه د هغوي د حال احوال پوښتنه کوي او دوي خوشاله شي چې لا هم په خپلولۍ کې يې احترام موجود دی.

بودا به هر غم ته د ځان رسولو هڅه کوله. په دغه بڼه سرپيتوب کې د هغه په زړه کې يو لوی ارمان پټ و. چې د غم ځپلو ترمنځ به کيښناست نو په څه نا څه خبره به يې (هرې دوار) کې د مړي هورته د سپارلو په ثواب و عظه و کړو. دی به په دې فکر کې و چې کيدای شي څوک تيار شي او (هرې دوار) ته خپل مړی د ليگلو تصميم ونيسي مگر د بودا ټيول دوستان، اشنایان او خپلوان هم د ده په شان په اقتصادي بېرې سواره و، د لږبار د زياتيدو بهانه يې غوښتله، او د غسې په هرې دوار کې د گنگا په سپيڅلو اوبو کې د غسل او بيا د سيندلا په غاړه د مراقصې ارمان به يې په ځای پاتې شو. چې کورته به بيرته

ستون شو نوډ الماری خخه به یې خپلې تکې سپینې جامې را
وویستلې، بنکته پورته به یې کړلې او بیرته به یې په هغه تاخ
کې کینسودلې. اوس خویې د جامو رنگ هم خړ شوی او
گونځې شوې وې خو بیا هم نوې وې. واده بنادي یوازې د زلمو
او پیغلو د پاره وې د مشرانو د پاره نه، سو بارام چې د خپل
نوسی د واده زیږی په بوډا وکړونو هغه ډیر خوشاله شو.

د بوډا کاکا زوی او انږور ډېر ښه وو. زوی یې په یو سرکاري
دفتر کې کاتب و خو پخپله تنگ دستی کې هم خوشاله و، او
د خپل پلار ډېر احترام یې کاوه. چې زوی ښه وي انږور نشي
خرابیدی، دده انږور هم د خپل پلار نه زیات دده احترام کاوه.
ده به له خولې خبره نه وه ویستې چې هغې غریبې به د لاس کار
پریښودو او دده امر به یې تر سره کاوه.

البته بوډا کاکا پخپل ژوند کې ایکی یو ارمان لرلو. هغه دا
نه چې یوه مینه ولري، د مالدارۍ څښتن شي، موټرې لاری
ولري، ځکه خبر ودا یې له وسه وتې خبرې دي، خود هغه
ارمان دا و چې یوځلې د (هري دوار) مقدس ښار ته ولاړشي
او هلته د گنگا پر مقدس سیندلا کې د اوو غوپو وهلو
وروسته د سیند په غاړه کښیني او یو دوه ساعته عبادت
وکړي. لکه د نورو هندوانو دا یې لوي ارمان و او ددې ارمان
تر سره کولو لپاره هغه د خپل لومړي معاش نه تیاری شروع

کړې و، لږې لږې پیسې به یې بیلولې او چې څه ناڅه پیسې به غونډې شوي نو تک سپین کمیس پر توگه او یو څادر یې راوړل. اوس نو نیم کار تر سره شوی و او له هغې وروسته به یې هم پیسې ساتلې مگر سرخوړلې به جمع شوي نه وې چې د مصرف سوري به له یوې خوا رابنکاره شوی و. په ټول ژوند کې هغه غېر له د دغو کالیو اخیستلو څخه پرته بل کوم پرمختگ ونه کړای شو.

یو ایماندار کاتب څخه په دې نړۍ د یوازیني اولاد د تحصیل او د ناروغه مېرمنې د تداوي او روزنې او بیا د اولاد د واده نه پرته د کوم بل غټ کار تر سره کول یا د تر سره کولو غوښتنه سمه نه ده. د خپل ټبر له اوږدې ناروغۍ وروسته یې ډېره هڅه وکړه چې د هغې ایره هرېدو ته ورسوي او هلته یې په پخپل لاس د گنگا په مقدس سیندلا کې د بشپړو مراسمو وروسته لاهو کړي. د مېرمنې په مرگ یې ورځې تیرې شوې او څو میاشتې وروسته یې په ډېر نیولي زړه هغه ایره د خپل ښار تر څنگ بهیدونکي رود ته وسپارله. له دې وروسته هغه قانع شو چې هیڅکله هم پخپل مصرف (هرې دوار) ته نه شي تللی. هر کله چې به یې په چم گاونډه یا خپلوانو کې څوک مړه شول نو هغه به حتمي غږ کاوه که چیرې ایره د گنگا په سیندلا کې لاهو شي نو ډېر ثواب لري خو هیچا هم دومره مېړانه ونه کړه

چې دی یې له ځانه سره هرېدو او تېرته بیولای وای. دوه درې نفره به ولاړل او په ورځ دوو کې به بیرته راغلل. دی عاجز به هم دغسې ارمانجن پاتې شو او کورته په ورننوتلو سره به یې ورو غوندې الماری، پرانیسته چې په (هرې دوار) کې د گنگا پر غاړه د عبادت د پاره د نیوکالیو جوړه وویني. یو یوشی به یې نښکته پورته کړل او په مات زړه به یې بیرته کېښودل.

یوه ورځ په باغچه کې ناست و او د تصوراتو په دنیا کې ورک و. د ځوانۍ واره خوږې خاطرې یې د سترگو په وړاندې د یو فلم په خپر روانې وې چې ناڅاپه یې چا په اوږه لاس کېښود.

- ولې اشنا! په کومو سوچونو کې ډوب یې؟
- نه نه.. هېڅ... بس فکر مې کاوه چې عمر څومره ژر تېر شو.
- یاره! پرېږده دا سوچونه، د نن فکر کوه د نن، دا ویني مخامخ هم د دوی فکر کوه. دا زمور ګټه ده، خدای دې دوی بنسټ و اباد ساتي زمور خوشالي هم دوی سره ده، چېرته دي نور دوستان؟ نه دي راغلي څه؟
- بس دغه دي راتلونکي به وي، نو وایه نن...
- هو نن خوشاله یم. ددې میاشتي په شلمه مې د زوی واده دی، گوره چې اوس به څه بهانه نه کوي، له اوسه تیارې وکړه او چمتو شه، ټولو دوستانو ته بلنه ورکوه، گوره

چې بيا زموږ په ژوند کې داسې ورځ راځي او کنه، ټول
دوستان به يو ځای کيږو.

د بوډا زړه وټننېد، ډېره موده وروسته داسې ورځ راغلې وه
چې دی واده ته بلل شوی و، سمدستي يې بلنه ومنله او پخپله
واده د تگ لوزيې ورسره وکړو.

په اصل کې زاړه، سپين ږيري او سپين سرې غم، جنازو
او ميصبتونو ته غوښتل کېږي، خو کله چې د چا واده،
سونتي يا بلې ښادۍ مرکه راشي د کور ځوانان دا خپل
ځانگړی امتياز گڼي، د هغوی په فکر که د کور عمر خوړلي
مشران په دې مراسمو کې څه و خوري نو گېډه به يې خرابه شي
او د کورنۍ د پاره به بل مصيبت جوړ شي. گډا نڅا خو پرېږده
که د واده تر کوره لار هم شي نولس ورځې به يې پښې دردونه
کوي. دا يو عام فکر دی واده کوژدن په زلمو باندې ښايسته
ښکاري.

بوډا پوره دولس ورځې انتظار وکړو او د واده نه يوه ورځ
مخکې يې خپل گډون خبر ورکړ مگر زوی يې د سوبارام په
کور کې هيڅوک نه پيژندلو او دی د واده د پاره پخپله تيار
شو او د بوډا ارمان سگ سيلۍ شو.

د داسې کو چنیو اولویو پېښو او خوږو ترخونه وروسته چې
خه وخت تېرشونو ورو- ورو دهغه اشنایانو، دوستانو او
ملگرو چې هغه به ورسره په باغچه کې هره خوږه ترخه خبره
کوله هم له دې نړۍ سترگې پټې کړي. نن چې هغه دیولوی
ماتم په لړ کې د راغونډو خپلوانو په منځ کې ناست و او په
وچو سترگو یې اسویلي کول، نن هیڅوک هم داسې نه وو چې
هغه ورته تر غاړې وتي وای او په چیغو چیغو یې ورسره ژړلي
وای. نن د هغه یوازینی نیازنیز زوی د موټر د ټکر په یوه پېښه
کې مړ شوی و او د وروستي غسل لپاره یې مړی کوټې ته دننه
شوی و. بوډا په وچو سترگو اخوا دینخوا کتل. او په دې فکر
کې و چې ښایي له کوم ګوټ نه به یې زوی په موسکا راو وځي
خوډ پر ژړیې سوړ اسویلي سره په زمکه سترگې خښې کړې. په
دې وخت کې یې انگور خواله راغله او په یو مړ ورو غږ یې د
هغه په غوږ کې وویل:

- دا دا ..... هغوی نوي کالي غواړي ..... د .....

بوډا سر پورته کړ د سوچونو په بهیر وړلاهو شو او بیایې
ووویل:

- بچی هغه کالي ورکړه... نوي دي.....

او یو سوړ اسویلی یې وکړ.

سوالګر

د نړۍ شاوخوا په هر هېواد کې سوالګر شتون لري، لیکن
اسیایي هېوادونه ددې لعنت څخه ډېر زیات متاثره شوي دي، د
ناراسته، لټانو او حرام خورو د پاره د ګېډې ډکولو دا تر ټولو
اسانه لار ده. لارښه په یو چوک کې ودرېږه، خوله کرېه وپړه ونیسې
، سترګې پټې کړه او لاس و غځوه ، بس څوک نه څوک د عقل د
بنمن چې تردې دمه به یې خپل مور او پلارته اوبه نه وي ورکړې
خو سمدستي به له جېبه یوه سیکه راوباسي او دخپل ژوند د
واړه ګناهونو د کفارې د بیې په توګه به یې د خیراتي په لاس
کېږدي.

مازديګرته چې درويزه د شرابو یو بوتل او د چرګ یو پنډۍ سره
د کور په درشل ننوځي او د خپل تېر او ماشومانو د چرګ په
پنډۍ او د شرابو پر بوتل سترګې ولګېږي نو د هغوی واړه
شکایتونه د خره له سره بنګرشي. د چرګ په پخېدو ماشومان
پیساني راکاږي چې کله ناکله د وخت د کمبود له کبله اوم پاتې
شوي او غرب ماشوم په مخ لکه څپېږې راپریوځي او درويزه د
شرابو له تاثیر لاندې خپلې بنځې ته د خپل نننۍ ورځې د هغه

مکر، فریب، چل او تگی لاپې وھی، په کوم چې هغه نن یو ساده کلیوال غولولی دی او دغه د کرایې پیسې یې هم ترې بود کړې وې.

ډیلي کې هم د گد ایگرو زور دی. سړی په لاره روان وي چې ناڅاپه یو څوک له یو گوټ نه حاضر شي او خوله گڼه کړي، که له لورې کوم دوکان څخه دې څه شی واخیست او خولې ته به دې نږدې کړی نه وي چې بنکته د پښو په خوا کې به دې سپی خپه پښ کېږدي او سوا لگر به دې د لاسه د خوراکي شيانو د سترگو په زور د اخیستلو په کار مصروف وي، یو چوک هم داسې نشته چې واړه ماشومان، بنڅې او نارینه سړی په آرامه پرېږدي. دوی د سرک پر غاړه د یوې ونې لاندې یوه تیله (بیگ) ایښې وې چې سحر مهال وړوکی له کوره د وتلو په وخت د یو دفتر د هغه کاتب په څېر د غرمې بڼه غوړې زیرې ډوډی سره له یو دوه اینگولی ایښی وي، څوک چې درسته ورځ د خپل مامورد سپکو سپورو لټو اورېدو وروسته سترې مازدیگر خپل کور ته بېرته ورگرځي او بیا بیا زړه کې وایي چې که وس یې رسېدلی نو دا نوکري به یې همدا نن پرېښودلې وای، البته د گد ایگرو په تیله کې یو څیز اضافي هم موندل کېږي او هغه د دوی د اغوستلو کالي وي چې دوی یې د خپلو وظیفو له شروع کولو نه مخکې بدل کړی وي، ځکه په دغو کالیو کې ورته هیڅوک

خیرات نه ورکوي چې څومره زیات یې په کالو تور موبلا لیل لگولي وي او څومره زیات یې خیرې کړي وي، هماغومره زیاتې پیسې لاسته ورځي، له دې نه پرته د پرسېدلې گېډې سره د باردارو بڼڅو روغتون ته د رسولو لپاره د مړي د کفن یا هدیرې ته د رسولو لپاره بل دین او مذهب د ذکر په نوم، د کوم بابا د زیارت په نوم یا دغه راز په کومه بله پلمه سم دم خلکو څخه د پیسو بودولو بې شماره طریقي دوی ته معلومې وي. دوی دومره بڼه نفسیاتي پوهه لري چې د ځاک په لیدو پوه شي باید کومه طریقه او چل په کار راولي. دوی داسی مافیاگانې لري چې د لارو کوڅو څخه پردي اولادونه وټنستوي. لاس پښې یې مات کړي یا یې سترگې رندې کړي. ځینې یې لري په بل ښار کې خرڅ کړي او هلته ورڅخه د گدايگرو کار اخیستل کېږي. نن سحر کوم یو ډېر ضعیف او ناتوانه سړی چې له ځانه د ماشوم هلو ځلو قوت هم نه لري د پوزې په موادو یې مخ لړلی پر ځمکه پروت دی. یوې بڼڅې چې شاید په کوم مبارک کار روانه وه، د دغه سوالگړد سترگو د تاثیر لاندې لس قدمه بېرته راغله، دده په لاسه کې یې د لسو روپو لوټ کېښود، گېږ چاپېره یې وکتل چې چا و لیده او بیا په لوړ سرتېرو تله، سوالگړ ژر لوټ د خپلو کوناتیو لاندې کړ، مخا مخ یې یو خوار او ډنگر مزدور کار چې د سرک د یو برقي ستنې لاندې د لکرو لپاره په خولو کې

ډوب او له ځايه نه شو خوځيدى، په پسڅېدلو سترگو د لسو روپو لوټ ته كتل چې پرې د دوه وخته د ډوډۍ اوږه پرې اخیستل کېدای شي. مزدور کار پوره زور سره ستن نېغه ودرولې وه، په دې کې شل گوډ او معذور کسان په مخصوصه رکشا کې يو نفر راغی، شلېدلې جامې په لاسونو او په مخ يې تور رنگ مېلې، تکې سرې سترگې، له قواري څورب، د گدايگرو تر څنگ يې ریکشا ودروله، نېکته راکوز شو او نېغ په درويزه پسې ورغی، د سوا لگرنه يې د نن ورځې راټولې شوې پيسې واخيستې، چې بېرته گرځېدونکې و نو سوا لگرو رته وويل:

- هېر دې شول چې نن لومړۍ نېټه ده، زما د معاش ورځ ده، نانا بډو ته لاس کړو.

- هو دا واخله ټولو ته مې ورکړې، بس ستا پاتې وې، دا دی ما چېرته ورځ ناوخته کړې ده؟ بس دغه فکر کې رانه هېر شول چې نن پيسې ولې کمې دي؟

له دې سره د سوا لگرو با دار پخپله رکشه کې کينښناست او په بل گدا پسې روان شو.

مور

د شپېلک له غرسره اورگاری ورو- ورو له سټېشن خخه روان شو. نوي ختلي مسا پر لاځای پر ځای شوي نه وو. دناستی دپاره چایوې څوکی ته چا بلې ته کابو ټولې څوکی ډکې وې. دنویو سورلیو لپاره بېخي ځای نه و مگر بیا هم هر مسا پر په یوه نه یوه څوکی دځان نېنلولو په هڅه کې و او زړې سورلی وې چې څوک یې دځانه سره نه کېننول. خو تنه په څوکیو لکه اوده پراته وو او چې هر چا به د کېنناستلو لپاره دهغوی د پنبو دټپل وهلو کوښښ نو دوی به پنبې لاسې اوږدې کړې.

د گډوډ پروت سامان له پاسه هم ځینې سورلی سورې وې. ځینو مسا پرو خو لکه مورک لکی پسې چچ ترلی و. کاري کې دگوتې دا پنبو دلو ځای نه و او هغوی نه یوازې خپل بلکې دگاوندیانو مال اسباب یې هم راوړی و. یوه زړه ښځه چې خادر پر سر و اود گونځې گونځې خپرې دپاسه یې دنا امیدۍ نښې له ورايه ښکارېدې. ناهیلې ولاړه وه. هر ځل به چې سورلیو اخوا دخوا دتگ لپاره حرکت وکړو نو هغه به یې ټولې شوه او ژر به یې دناست نفر پر سر لاس کېننود چې ونه لوېږي. دهغې په سترگو کې د سمندر په خپر ژوروالی برېښېده. ددې کوتې دهم

هغه اوږدې څوکی په بل سر کې د کرکې خوا کې د تور رنگ په خادر کې ترلی یو پنډوکی پروت و. یوې سورلی د خپلې نوې واده شوې مېرمنې د کېښنولو په خاطر د پنډوکی په څنگ کې ناست زلمي د خپلې غوټې غېږ کې د نیولو او ځای ناوې ته د ورکولو لپاره وویل مگر ناست نفر ځواب ورکړو چې دا غوټه نه بلکې یوه سپین سرې ده چې د ختلو راهیسې هم هغسې ځوړنده پرته ده. په دې کې ناست زلمي ولاړې بېر سرې ته هم وکتل چې په درنگ ساعت کې لوېدو نكې وه. هغه ودرېدو او په ډېر احترام یې خپله څوکی ولاړې بېر سرې ته ورکړه. زړه ښځه د بې شمارة دعاوو سره پر څوکی کېناستله او ډېر وخت راهیسې بنديوان ټوخی یې راپیل شو. پرته غوټه لږ و خو ځېده مگر په خادر کې پټ ځوړند سربې پورته نکړو. کاپی روان و. نویو او زړو سورلیو بیا د سیاست، مذهب، د حکومت د ناکامۍ، چل ټگۍ، د جرمونو د زیاتېدونکو پېښو او ستونزو په اړه د بحث نه وروسته دیو بل د کورنیو په هکله هم خبرې پیل کړې وې. د بحث مباحثو په دوران کې به کله د ځینې ماشوم د ژړا غږ شو، کله به په بله کوټه کې د ځوانانو شور ماشور ختلو چې قیتې به یې کولې او یو څو ځله خو داسې شور هم پورته شو لکه جنګ چې وي. د سپین سرې ټوخی به بیا بیا راپورته کېدو، هغې د خادر د پېڅکې د غوټې نه دلرګي یوه ټوټه چې غالباً د سونډو

وه په خوله کې کېښوده مگر ټوخی يې بند نه شو. پندو وکې ترور ددې هرڅه نه بې خبره پرته وه. لږ لږ وخت وروسته به يې دڅادر دننه د سلگيو او اسو پلو او ازهم اور بدل کېده. د سپين سرې ټوخی چې لږ دمه شو نو هغې په څنگ کې دناستې پندو وکې ترور سلگۍ واورېدې نو ځان يې ټينگ نه کړې شو. په دې کې د ما بنام تياره خوره شوې وه، گارې کې بلبونه بل شوي وو. زياتره سورليو ډوډۍ، خوړلې وه او ځينو وروستۍ مړۍ په لاس کې وې. سپين سرې د څنگ پندو وکې له مټه و خوځوله:

- ته ډوډۍ نه خوړې، گوره ټولو و خوره، که نه يې لرې نو له مانه يې واخله، ما سره ډېره ده.

خو پندو وکې ترور کوم حرکت ونه کړو، سپين سرې نوره هم په زوره خوځوله ((تاته وایم پاسه ډوډۍ دې و خوره.)) د پندو وکې ترور ژړا بنده شوه، له مخ يې څادر لرې کړو او تکې سرې سترگې يې سپين سرې ته ور واپولې. سپين سرې ورته بيا وويل ((ډوډۍ و خوره خوړې ټولو و خوره، بيا به... دادی بېره راتلونکې دی، هرڅه خوړې را ويې غواړه چې ويې خوړې که نه بيا به ترسهاره وږې پاتې شې.)) سپين سرې چې د وخت ډېرې تودې سرې ليدلې وې په هرڅه پوهه شوه چې دا بوډۍ داسې کوم غم لري چې يوه دقيقه يې هم هېرولو ته تياره نه ده. سپين سرې خبره بدله کړه او وې ويل:

- ته د کومې خوا نه راروانه یې خورې.
- له جمونه.
- اوس خو به هلته موسم بدل شوی وي ، هوا به یخه شوې وي.
- هو.
- زه په انباله کې اوسم ، دانبالې موسم هم اوس ښه شوی دی.
- نو ته چېرې روانه یې ؟

پنډوکی ترور ځواب ورکړو ((د جایزې داخیستلو لپاره جیپورته روانه یم. هغې د خبرې د ژر خلاصولو کونښن وکړو مگر سپین سرې پرې نښودله ((جایزه ، دڅه شي جایزه ، تاگتلی ده؟؟؟)) پنډوکی ترور یو ځل بیا په ژړا شوه. سپین سرې پښمانه شوه. له دې نه وروسته پوره چوپتیا خوره شوه او یوازې د گارې د تگ اواز اورېدل کېدو. شپه نیمايي ته رسېدلې وه. دواړه بوډی غلې ناسې وې. دکرنال په سټېشن کې گارې تم شو. لومړی سپین سرې له اوبه پلورونکي یو بوتل اوبه واخیستې او دڅنگ ناستې سپین سرې ته یې ست وکړو. هغې چې د انکار سر و خوځولو نو دې ورته بوتل په لاس کې کېښود او ورته یې وویل ((وڅکه ، وڅکه ، ستونی دې وچ کلک

شو. پندو وکی ترور او به او خنبلی او ورپسې سپین سرې هم او به و خنبلی او په دې کې ریل گاري بیل شپېلی وو هلو او روان شو. گونگه شپه کې د ریل گاري داواز او د ځینو خلکو د خرهاري په منځ کې کله کله یو نیم توخی او د ماشوم ژړا اور بدل کېده. نوره غلې غلتیا وه، گاري رفتار نیولی و او د ډنگا ډیچا، ډنگا ډیچا مسلسل غږ ختلو چې په دې کې یو ناخپه له بلې سپین سرې پوښتنه وکړه. چې ته چرته ځې؟، له دې سره سپین سرې چې تر او سه له اصل نه لرې وه ناخپه ساکت شوه ((یو نازولی زوی مې و، د اته ویشتنو کالو و، پلار یې هم په پوځ کې جنرال و.)) سپین سرې د پوځ دنوم په اورېدو سره لږ ټکنۍ شوه. د پندو وکی ترور څخه لږ لرې شوه، ژر ژر یې سترگې وچې کړې او خپل داستان ته یې داسې ادامه ورکړه: ((تېر جنگ کې شهید شو.)) هغې بلې ورته وویل چې مېرې دې؟ پندو وکی ترور ورته وویل چې هو غوښتل مې چې زوی مې غوښتل چې انجنري وکړي او خپل دفتر پرانیزې او هره ورځ یې په ډک زړه ولیدی شم خو هغه د پوځ شوق لرلو او لار په پوځ کې شامل شو. شپږ میاشتې دمخه چې د مجاهدو له خوا پوځي گاري والو ځولی شول نو په یوه گاري کې هغه هم سپورو. له دې سره هغې په چیغو چیغو وژړل، د ژړا د بندولو هر څومره هڅې چې یې وکړې ناکامه شوې او په سلگیو سلگیو کې یې وویل چې

سبا ته ايالتي حکومت هغه دمپرانې جايزه ورکوي. بلې سپين سرې چې په ژړا کې دپنډو کې ترور نه هم وړاندې وه د اوبو بوتل دهغې شونډو ته نږدې کړ او په زوره يې ورباندې خو گوټه اوبه وڅښلې. بيا يې ورته دلاسه ورکړه: ((خورې مه ژاړه، زمونږ د بدبختو هم دغه نصيب دى، زما ميراتې د زوى هم همدا حال دى، مجاهدو د دين او مذهب په نامه له ځان سره بوتلو، يوه ورځ يې راته مړى راوړو او راته يې وويل چې دپوځ سره په نښته کې شهيد شو. له دې سره هغې يو اوږد اسوېلى وکړو او وې ويل: ((که زمونږ د کور حالت ښه وای نو هغه به هېڅکله هم له مجاهدو سره نه وای تللى، وزگار تياو او کوره لورې هغه مجبوره کړو چې يو کار وکړي او د مجاهدو لپاره هم دا ښه موقع وه، هغوى زمالالى له مانه واخيست)) له دې سره په ژړا شوه. پخه شپه وه، له دوى پرته نورې ټولې سپرلې وېدې شوې وې، څوک په ناسته او څوک په يو بل پرتې وې. په دې کې پنډو کې ترور يو ځل بيا وويل: ((خورې ماته هم گوره که نه؟ يوه دقيقه مې هم دهغه څپره له مخې نه لرې کېږي، هروخت مې سترگو ته مخامخ ولاړ وي. څنگه به زما نازولي بچوړي په وړه وړه خبره له ماسره جنگ کاوه، زه به چې مروره شوم نوبيا به يې پخلا کولم. اوس به مې څوک پخلا کړي؟ څوک به زما په درد غمجن شي؟ څوک دي چې په نيمه شپه زما اوبنکې وچې کړي.

په دې کې ورته سپين سرې داوبو گوت وركړو او وې ويل:
((اوس خودا خوارې شپې د كال نه هم اوږدې شوې دي. په كور
كې چې د ناشې انگور سترگو ته گورم نونه پو هېږم چې كومې
خواته وتنبتم. دوه مياشتې يې د واده شوې وې. بيا يې په مړاوو
سترگو د پنډو كې ترور نه وپوښتل: ((سبا حكومت ستا شهيد
زوى ته جايزه وركوي؟)) خو هغې ورته سم دستي خواب
وركړو ((زما د زوى د سر قيمت راكوي. زه په جايزه څه كوم، زه
ترې كوم لري ځاى ته روانه يم، چې زما زوى په كې نه وي، زه په
هغه جهان كې څه كوم. په دې وخت كې يوې له حكومت نه
شكايت پيل كړ او بلې له مجاهدينو نه. پنډو كې ترور وويل:
زما زوى د وطن لپاره لاړ او ستا زوى د دين لپاره خودا پرده
مور زامن وو. زوى كه دهر څه لپاره مړ شي خودا مور زړه ورسپي
درد كوي. په دې كې اخوا په بله څوكې كې يو ماشوم د مور
شيدې روبدلې او د خپلې مور په توده غېږه كې ويده شوى و او
مور هم ورباندې دميني لاس ايښى و. دواړه سپين سرې اوس
غلي شوې وې او دا ورڅخه هېر وو چې كوم زوى د كومې مور
و. په چورتونو كې غرقې وې، د شپېلۍ غږ ختلو، د تور دود په
منځ كې ريل گارې په مخه روان و.... ډزه غږ په.... ډزه غږ په....
ډزه غږ په.

د بناغلي روشن لال ملهوتره لنډه پېژندنه

روشن لال ملهوتره د رامداس ملهوتره زوی او د اتارام لمسی دی. پلرنی ټاټوبی یې د پښتونخوا په سوات کې کابل گرام سیمه ده. د پیدایښت دقیقه نېټه ورته نه ده څرگنده چې پر کوم کال زېږېدلی، خود سرټیفیکېټ یعنې اسنادوله مخې یې د پیدایښت نېټه د ۱۹۵۰م کال د جنورۍ لومړۍ نېټه ده. د هند د نیمې وچې له وېش نه وروسته د شپېتمو میلادي کلونوپه شاوخواکې یې د کورنۍ اقتصادي وضعه ښه نه وه، د ژوند گذران د ښه کېدا او د روزی او نفقې پیدا کولوپه موخه یې کورنۍ د ۱۹۲۲م کال د اپرېل پر شلمه نېټه د سوات له بریکوټ سیمې نه د هندوستان نوي ډیلي ته وکوچیده. په سوات کې یې په پښتو ژبه خبرې کولې، خو په ډیلي کې د هغې سیمې د خلکو په خبرو نه پوهېدل او خلک د دوی په پښتو نه پوهېدل. پر ژبه د نه پوهېدو له امله یې کاروبار د پر خراب شو، هېڅ کار او خواري یې ونه موندله، کورنۍ یې اړه شوه ډیلي پرېږدي او د هندوستان یوه بل ایالت اتر پردېش ته کډه شي خوڅه موده وروسته بیا بېرته له اتر پردېش نه ډیلي ته راغلل.

بناغلی ملهوتره د پنځه کالو په عمر د پښتونخوا د سوات د بریکوټ په مډل سکول (بنوونځي) کې شامل شو او د غلته یې تر پنځم ټولگي پورې زده کړې وکړې. پر ۱۹۲۲ م کال یې چې کورنۍ له پښتونخوا څخه نوي ډیلي ته ولاړه او بیا یو کال وروسته له هغه ځایه د اتر پردیش Palia Kalan ته کډه شول، نو د غلته په یوه بنوونځي کې په شپږم ټولگي کې شامل شو.

بیا یې کورنۍ د ۱۹۲۳ م کال په جنوري کې بېرته ډیلي ته راغله او د همدغه کال د جون په میاشت کې د ډیلي په بهارت نگر سیمه کې د بهارت نگر په مډل سکول کې په اووم ټولگي کې شامل شو. تر اتم ټولگي پورې یې په دغه بنوونځي کې زده کړې وکړې او بیا د ډیلي د شکتی نگر په "گورنمنټ هایلر سپکنډري سکول" کې شامل شو. له څه وخت تېرېدو وروسته یې د ال انډیا راډیو په پښتو څانگه کې دنده ترلاسه کړه، د دندې تر څنګ یې خپلو لوړو زده کړو ته هم ملا وتړله او پر ۱۹۷۲ م کال یې له ډیلي پوهنتون څخه په (English, Hindi, Science, History Political) کې د B.A سند ترلاسه کړ او تر دې وروسته یې له میرټ پوهنتون څخه پر ۱۹۷۵ م کال په انګلیسي ادب کې د ماسټرۍ سند هم واخیست.

د ۱۹۲۹ م کال د مې پر ۲۲ نېټه یې د لومړي ځل لپاره د یوه انانوسمېنټ په لوستلو سره د ال انډیا راډیو له څپو څخه غږ خپور شو. بناغلي روشن لال ملهوتره د ال انډیا راډیو په پښتو

خانگه کې د پښتو خانگې د مرستیال په توگه د ۱۹۷۱م کال په فېبرورۍ میاشت کې کار پیل کې.

ښاغلی ملهوتره د ۱۹۸۲م کال د اگست میاشتې پر ۲۰ نېټه د پښتو خانگې مشر وټاکل شو او د ۲۰۰۹م کال د دېسمبر تر ۳۱ نېټې پورې یې دغه دنده ترسره او وروسته تقاعد شوی دی. ښاغلی ملهوتره اوس د ډیلي ښار په شالیمار باغ کې اوسېږي او خپل شخصي کاروبار کوي.

ښاغلي ملهوتره د پښتو ادبیاتو او هنر په بېلابېلو خانگو کې د خپل فکر نیلي وځغلول، اثار یې وپنځول، ژباړې یې وکړې او اوس هم لگیا دی د ژوند یوه برخه یې د پښتو ژبې خدمت ته وقف کړې ده، همدغو کارونو ښاغلی روشن لال ملهوتره د پښتنو ادیبانو په کتار کې راوست او نوم به یې د تل لپاره د پښتو ادب په تاریخ کې ژوندی وي.

تر اوسه پورې د ښاغلي ملهوتره شپږ کتابونه د (بدلون)، (د امر مېلمستیا)، (د خرمازغه)، (د هندي کیسو گلدسته) (د هندي کیسو ژباړه) او (هندي - پښتو قاموس) چاپ شوي او تر لسو زیات لیکلي کتابونه یې ناچاپ پاتې دي.

مور د ښاغلي ملهوتره د لنډو کیسو ټولگه چې اوس ستاسې په لاس کې ده او دا هغه کیسې دي چې ښاغلي ملهوتره په خپل قلم لیکلي دي.

په درنښت

خپرندوی رفیع الله نیازی

مننه او کوروداني

د افغانستان ملي تحريک د هېواد پالو او فرهنگپالو شخصيتونو بناغليو (چرند سنگ او پارسن سنگ) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته يې اوږه ورکړه. ملي تحريک وياړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هيله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ د لړۍ لا پسې وغځوي.

يو ځل بيا ددې اثر له ليکوال او چاپوونکو څخه د زړه له تله مننه کوو چې ددې اثر د ليکلو او چاپولو جوگه شول.

په فرهنگي مينه

د افغانستان ملي تحريک

Roshan Lal malhotra

د افغانستان ملي تحريك

www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۳۴

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**